ପିଲାଙ୍କ କଥା
(ଜୁଆଙ୍ଗ)
ତୃତୀୟ ଭାଗ

ପିଲାଙ୍କ କଥା (ଜୁଆଙ୍ଗ)

ତୃତୀୟ ଭାଗ

ବହୁଭାଷୀ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆଧାରରେ ପିଲା ଓ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଅତିରିକ୍ତ ପୁସ୍ତିକା

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
ପ୍ରଫେସର ଅଖିଳ ବିହାରୀ ଓତା

ପ୍ରସ୍ତୁତି
ଜୁଆଙ୍ଗ ସଂସାଧକ ମଣ୍ଡଳୀ
ଶ୍ରୀ ସୁଦର୍ଶନ ଜୁଆଙ୍ଗ
ଶ୍ରୀ କ୍ଷେତ୍ରବାସୀ ଜୁଆଙ୍ଗ
ଶ୍ରୀ ସୁଧାକର କୁଅଁର

ସଂଯୋଜନା
ଡ଼ଃ ପରମାନନ୍ଦ ପଟେଲ

ଅଳଙ୍କରଣ
ପ୍ରିୟରଞ୍ଜନ ବରାଳ

ପ୍ରକାଶକ
ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡେମୀ
ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ,
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

Director :
Prof. (Dr.) A.B. Ota

Prepared by :
Juanga Resource Group
Sri Sudarsan Juang
Sri Khetrabasi Juang
Sri Sudhakar Kuanr

Co-ordinator :
Dr. Paramananda Patel

Illustration :
Priyaranjan Baral

Published by :
Academy of Tribal Languages & Culture
ST & SC Development Department,
Govt. of Odisha, Bhubaneswar

ମୁଖବନ୍ଧ

ଆମ ଓଡ଼ିଶାରେ ୬୨ ଜନଜାତି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବସବାସ କରନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୨୨ ଗୋଟି ଭାଷା ପ୍ରଚଳିତ ଥିବାର ନଜରକୁ ଆସିଛି । ପୁନଶ୍ଚ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜନଜାତି ଗୋଷ୍ଠୀର ଆଞ୍ଚଳିକତା ଭେଦନେଇ ଏହି ଭାଷାଗୁଡ଼ିକ ଅନେକ ଉପଭାଷା; ବୋଲି ତିଆରି କରି ଦେଇଛି । ତେଣୁ ଏହା ବିଚାରକୁ ନେଲେ ଅନେକ ଭାଷା-ଉପଭାଷାର ସମାହାର ଏକ ବୈଚିତ୍ର ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ କେତେକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିଚାଳିତ ସେଠିକାର ଭାଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ସ୍କୁଲଠାରୁ ଭିନ୍ନ । ଏଠାରେ ପଢୁଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆବାସିକ ସୁବିଧା ଥିବାରୁ ବାହାର ଅଞ୍ଚଳରୁ ଓ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଗୋଷ୍ଠୀରୁ ପିଲାମାନେ ଆସନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଭାଷା-ସଂସ୍କୃତି ଅପରଠାରୁ ଭିନ୍ନ । ଏକୁ ଆରେକ ବୁଝିବାରେ ଅକ୍ଷମ । ପୁଣି ଏମାନେ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପାଠ ପଢ଼ନ୍ତି । ଶିକ୍ଷକ ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହ ଜଡ଼ିତ, ତେଣୁ ଏଠାରେ ପ୍ରକୃତରେ ଏକ ବହୁ ଭାଷିକ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ; ଯେଉଁଠି ଶିକ୍ଷକ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦକ୍ଷତାର ଆବଶ୍ୟକତା ଦେଖାଦିଏ ।

ଏହି ଦକ୍ଷତା ସାଧନକୁ ପୂର୍ତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ କିଛି ଶିକ୍ଷଣୀୟ ସାଧନ ପୁସ୍ତିକା ସହ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ତାଲିମ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଭୂତ ହୁଏ, ଯାହା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭାଷା-ସଂସ୍କୃତିର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ର ବାନ୍ଧିବାରେ ଓ ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସାମିଲ୍ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ ।

ପଦକ୍ଷେପ ସ୍ୱରୂପ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗର ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ବହୁଭାଷୀ ଶିକ୍ଷଣରେ ଦକ୍ଷତା ହାସଲ ଉପରେ ଏକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସହ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମେ ତାଲିମ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ପ୍ରଥମ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଆଧାରିତ ଶବ୍ଦକୋଷ, ଯାହା ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ତୃତୀୟତଃ ପିଲାମାନଙ୍କ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଭାଷା, ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରା ଓ ରାଜ୍ୟ ଭାଷା ଆଧାରିତ କିଛି ମନଛୁଆଁ ଚିତ୍ରଭିତ୍ତିକ କାହାଣୀ, ଗୀତ-ପହଳିର ଅତିରିକ୍ତ ପୁସ୍ତିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଉଛି ।

ଏହା ପିଲାମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଯେ ଆନନ୍ଦ ଦେବ ତା ନୁହେଁ, ତାଙ୍କ ସଂସ୍କୃତିର ଅନେକ ଉପାଦେୟ ବିଷୟ କିପରି ମୁଖ୍ୟ ସଂସ୍କୃତିକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଛି ତା ଉପରେ ଧାରଣା ଦେବ ।

ପ୍ରସ୍ତୁତ ଜୁଆଙ୍ଗ ଭାଷାର ତୃତୀୟ ଭାଗରେ ସନ୍ନିବିଷ୍ଟ କାହାଣୀ ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥାନୀୟ ସାଂସ୍କୃତିକ ଉପାଦାନକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି । ଏକ ବୃହତ୍ତର ଜନ ସମୁଦାୟର ସଂସ୍କୃତି କିପରି ପରସ୍ପରକୁ ପୁଷ୍ଟ କରିଛି ଓ ନିଜର କରିଛି ତାର ଏକ ଝଲକ ଏହି ପୁସ୍ତିକାରୁ ମିଳିପାରିବ ।

ଅଖିଳ ବିହାରୀ ଓତା

ମେରମ୍ ଟକା (ଛେଳିଆ ଟୋକା)

ମୁଇଁଣ୍ଟ ଗାଅଁତେ ମିନକ୍ ମେରମ୍ ଟକା ଆସିଆନା । ଆର ମେରମ୍ ସରାଏ ସରାଏତା ବଇଁସି ବଡିଆଁର ପେର୍‌କେ । ଯିଏ ଆରତେ ଜଏକେ । ଆରତେ ଗାମ୍‌କେକି ଆର ଯାଦୁ ସଚେକେ । ମେରମ୍ ବାଲା ଦିନମିଂଞ୍ଜ୍ ନଦୀତେ ବୁଲିନମାନା । ବାଲିତେ ମୁଇଁଣ୍ଟ ଗୁଲିଚିଆ କାରଙ୍ଗ୍ ଲଟପଟ ଇନମାନା । କାରଙ୍ଗଡ଼େ ଗାମ୍, "ଏ କା ଆଞ୍ଜ୍‌ତେ କୁଟିଜ୍ ଡାଗ୍‌ବ ଗଗ୍‌ଇଞ୍ଜ୍ ଆଗତେ ଆମା ଉପକାରରେ ଲାଗେନା ।" ଚେଳିଆ ଟକା ଡାଗ୍‌ବବ ଗଗ । ଆଉ କିଚି ଗଟାଙ୍ଗ୍ ଅନ ମୁଇଁଣ୍ଟ କାମୁଜ୍ ଚୁଟା ଇସେରାନା । କାମୁଜ୍‌ଡେ ଗାମ, "କାଆ ମାଣ୍ଡିବ ମଣ୍ଡେ ଆଞ୍ଜ୍‌ତେ ଗାତନିଞ୍ଜ୍‌ବ ଗଗେ । ଆଗତତେ ଆମା ଉପକାରତେ ଡେନା ।" ମେରମ୍ ବାଲା ଆରତେ କିଲଙ୍ଗ୍ ଗାତର୍‌ଡା ଗଗଜ ଉନ ଚେଳିଆ ଟୁକା ଯାଦୁ ସଚେକେ ବୋଲି ସବୁ ଲୁକକି ରାଜାତତ ଗାତାଅକି ।

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଜଣେ ଛେଳିଆ ଟୋକା ଥିଲା । ସେ ଛେଳି ଚରାଏ । ସେ ଛେଳି ପିଲାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ବଂଶୀ ବଜାଏ । ସେ ଭଲ ବଂଶୀ ବଜାଇପାରେ । ଯିଏ ତାହାକୁ ଦେଖୁଛନ୍ତି କହୁଛନ୍ତି ସେ ଯାଦୁ ଶିଖିଛି । ଦିନେ ଛେଳିଆ ଟୋକା ନଦୀ କୂଳରେ ବୁଲୁଥିଲା । ବାଲିରେ ଗୋଟିଏ ଚେଙ୍ଗମାଛ ଛଟପଟ ହେଉଥିଲା । ଚେଙ୍ଗ ମାଛ କହିଲା, ହେ ଭାଇ ମୋତେ ଟିକିଏ ପାଣିକୁ ନେଇଯାଅ । ମୁଁ ତୋର ଭବିଷ୍ୟତରେ କାମରେ ଲାଗିବି । ଛେଳିଆ ଟୋକା ତାକୁ ପାଣି ଭିତରେ ନେଇ ଛାଡ଼ିଦେଲା । ଆଉ କିଛିବାଟ ଗଲା । ଦେଖିଲା ଗୋଟିଏ ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଛୋଟା ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ପିମ୍ପୁଡ଼ି କହିଲା ହେ ଭାଇ କୁଆଡେ ଯାଉଛୁ ।

ରାଜା ଆରତେ, "ଡାକେତେ କିନ" ବୁଲି ଗାମ ପରଜାକି ଆରତେ ଡ଼ାକେତେ ଅନକି । ରାଜା ଆସରବ ମେରମ୍‌ବାଲା ଅନ । ଅଚତା ରାଜା ଜିଂଙଁ, ଆମ୍ ଯାଦୁ ମେସଜ୍‌ସେକେ ? ମେରମ୍ ଟକା ଗାମ, "ଜେନା, ଆଞ୍ ଯାଦୁସସଜ୍ ଜେନା ।" ଆଞ୍ ଆମ୍‌ତେ ପରିକା କିବ୍‌କେ ଆମ୍ ଟିକ୍ ମିକିବେ ନାଲେ ଆମା ବକମମ୍‌ଣ୍ଡେ ସୁଂଏଁ । ମେରମ୍ ଟକା କାଲି ବେତଂ ମେସାର ଏନ୍ଦାରଆ ଜେଗ । ବକବ୍‌ଡ଼ ଆଉ କମ ଆଡିଂଞ୍ଜଁ । ବିରି କିମିବେ ? ରାଜା ଗାମ, "ଯଦି ଟିକ୍ ମିକିବେ ତାଲେ କଞ୍ଜୈଲାନିନ୍ତେ କାନିଆଁ ଡିଞ୍ଜଁମ୍ ।" ରାଜା ପରିକା କିବ । ମୁଇଁଣ୍ଟ କୁଞ୍ଜିଆତ ଡାଗବ୍ ତମ ଆଉ ଗାମ ଏରେ କୁଞ୍ଜିଆତରେ ଡଗରାଏ ଡାଏ । ମେରମ୍ ଟକା ଅନଜ ଡାକ୍ କାନ୍ତଆ ଆଲାଣ୍ଡେଅ ।

ମୋତେ ଟିକିଏ ମୋ ଗାତ ପାଖକୁ ନେଇଯା । ମୁଁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ତୋର କାମରେ ଲାଗିବି । ଛେଳିଆ ଟୋକା ତାକୁ ମଧ୍ୟ ନେଇ ତା ଗାତ ପାଖରେ ଛାଡ଼ିଦେଲା । ଛେଳିଆ ଟୋକା ଯାଦୁ ଶିଖିଛି ବୋଲି ସମସ୍ତେ ରାଜାଙ୍କ ପାଖରେ ଯାଇ କହିଲେ । ରାଜା ତାକୁ ଡକାଇଲେ । ପ୍ରଜାମାନେ ଛେଳିଆ ଟୋକାକୁ ଡାକି ରାଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇଗଲେ । ରାଜା ଛେଳିଆ ଟୋକାକୁ ପଚାରିଲେ ତୁ କି ଯାଦୁ ଶିଖିଛୁ । ଛେଳିଆ ଟୋକା କହିଲା ମୁଁ କିଛି ଯାଦୁ ଶିଖିନାହିଁ । ରାଜା କହିଲେ ମୁଁ ତୋତେ ପରୀକ୍ଷା କରିବି । ତୁ ଠିକ୍ କରି କହିବୁ ନହେଲେ ତୋ ମୁଣ୍ଡ କାଟ ହେବ । ଛେଳିଆ ଟୋକା ଖାଲି ଦିନ ରାତି କାନ୍ଦିଲା । ମୁଣ୍ଡ ଆଉ କାମକଲା ନାହିଁ । କ'ଣ କରିବ । ରାଜା କହିଲେ ଯଦି ଠିକ୍ କହିବୁ ତାହେଲେ ମୁଁ ମୋର ଝିଅକୁ ତୋତେ ବାହାଦେବି । ରାଜା ତାକୁ ପରୀକ୍ଷା କଲେ ।

ଏରେବେଳା ଗୁଳିଚିଆ କାରଙ୍ଗ୍ କୁଞ୍ଝଆତରେ ଅରେନ । କୁଞ୍ଝଆତରେ ମେରମ୍ ଟକା ଅରେନଜ ରାଜାତେ ଡିଂଙ୍ଗୁଁ । ରାଜା ଗାମ, "ଆଉଯେ ଆମ୍ ଯାଦୁ ମେସଜ୍‌ସେକେ ଜେନା ମେଗାମ୍‌କେ ।" ମେରମ୍ ଟକା ଗାମ୍, "ଜେନା ସସଜ୍ ।" ଆଉ ମୁଇଁଣ୍ଟତା ପରିକା ଇନି ପରିକାରେ ଟିକ୍ ମିକିବେ ନାଲେ ଆମା ବକମମ୍‌ଣ୍ଡେ ଡେଜେ । ଶୁରୁଷୁ ବାଟିମିଂଞ୍ଜ୍ ଗଗଜ ବଣଆଁ ବିର ଆଉ ଗାମ ଶୁରୁଷୁ ବାଟିମିଂଞ୍ଜ୍ ଯାକଜ୍ ମରେନ୍ । ମେରମ୍ ଟକା ଅନଜ ଜେଗ । କାମଜ୍ ଅନଜ ଗାମ୍, କାଆ ! ବିତେ ମେଜେକେ ଆମ୍ ଆଞ୍ଜ୍‌ତେ ଦିନମିଂଞ୍ଜ୍ ସାହାଜ ମିକିବ୍‌ସେର । ଆମ୍‌ତେ ଆଞ୍ଜ୍ ମିସିଂ ସାହାଜ କିମମ୍ । ଏରେ ଗାମଜ କାମଜ୍ ଜିଂଅ, "ବିରି ଇଆନା ଗାତାଏ ।" ମେରମ୍ ଟକା ଗାମ୍, "ରାଜା ବଣଆ ଶୁରୁଷୁ ଗଗଜ ବିର୍‌ଚେକେ ।"

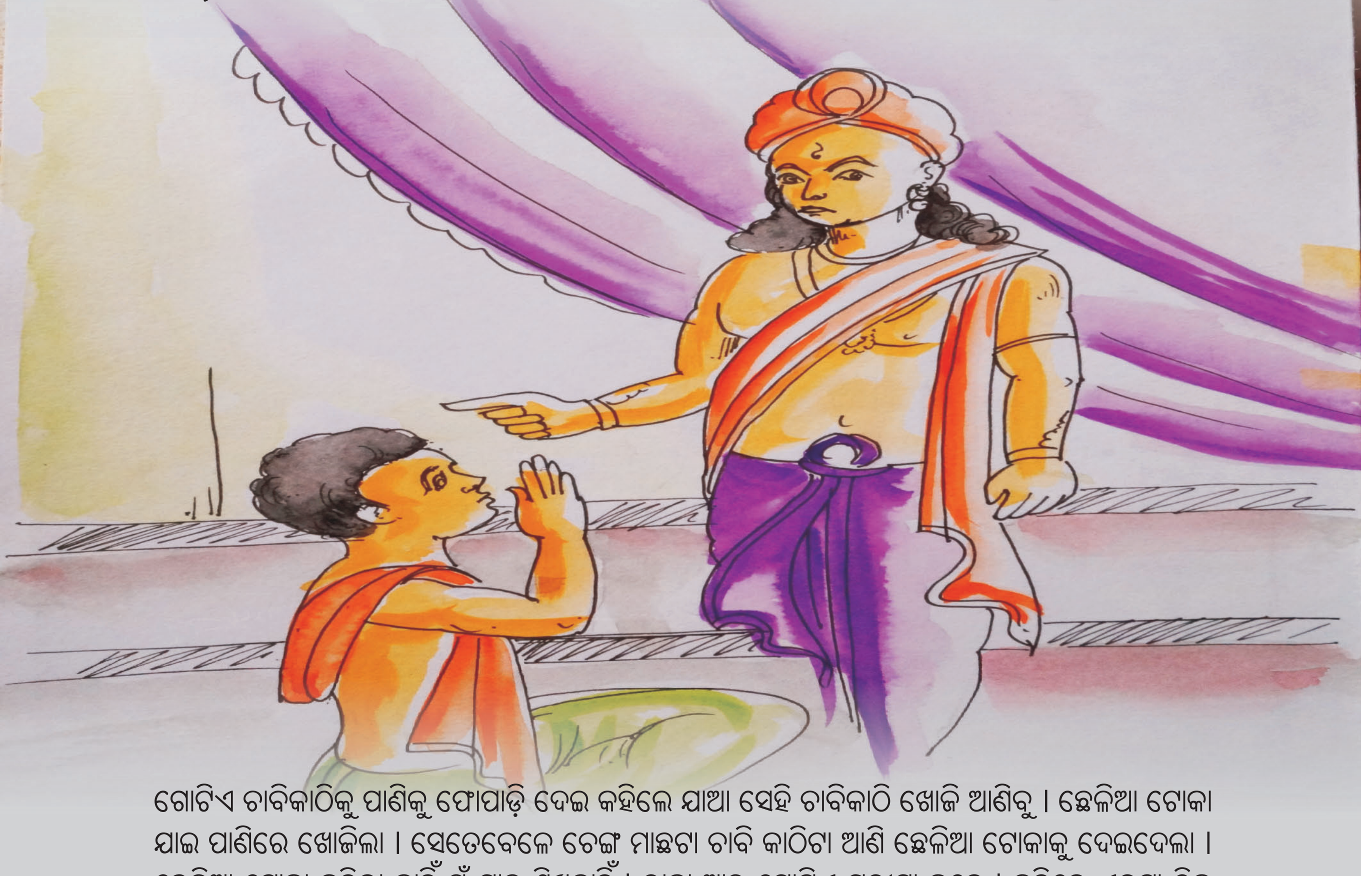

ଗୋଟିଏ ଚାବିକାଠିକୁ ପାଣିକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇ କହିଲେ ଯାଆ ସେହି ଚାବିକାଠି ଖୋଜି ଆଣିବୁ । ଛେଳିଆ ଟୋକା ଯାଇ ପାଣିରେ ଖୋଜିଲା । ସେତେବେଳେ ଚେଙ୍ଗ ମାଛଟା ଚାବି କାଠିଟା ଆଣି ଛେଳିଆ ଟୋକାକୁ ଦେଇଦେଲା । ଛେଳିଆ ଟୋକା କହିଲା ନାହିଁ ମୁଁ ଯାଦୁ ଶିଖିନାହିଁ । ରାଜା ଆଉ ଗୋଟିଏ ପରୀକ୍ଷା କଲେ । କହିଲେ ଏଇଟା ଠିକ୍ କରିବ ନହେଲେ ତୋ ମୁଣ୍ଡ କଟାହେବ । ସୋରିଷ ମାଣେ ନେଇ ଜଙ୍ଗଲରେ ବୁଣିଦେଲେ । ଆଉ କହିଲେ ସୋରିଷ ମାଣକ ସାରା ଆଣିବୁ । ଛେଳିଆ ଟୋକା ଯାଇକରି କାନ୍ଦିଲା । ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଯାଇ ପଚାରିଲା ଭାଇ, କ'ଣ ପାଇଁ କାନ୍ଦୁଛ ? ଛେଳିଆ ଟୋକା କହିଲା ରାଜା ସୋରିଷ ମାଣେ ନେଇ ବଣରେ ବୁଣିଛନ୍ତି । କହିଛନ୍ତି ସବୁଯାକ ଗୋଟାଇ ନେଇ ଦେବାକୁ ।

ଏରେ ଶୁରୁଷୁରେକି ସାବରେଞ୍ଜ୍ ମିକୁଲାଏ ବିରି ମରେନ୍ । ନଲେ ରାଜା ଆଞ୍ଜାଁ ବକମିଞ୍ଜ୍ଣ୍ଡେ ସୁମୁଡେ । କାମଜ୍ ଗାମ୍, "ଏରେତେ ଚିନ୍ତା ମିକିବ୍‌କେ ଆଞ୍ଜ୍ ପରା ଆସିକେ ।" କାମଜ୍ ସଙ୍ଗ ସଙ୍ଗ ଜଲାରକିତେ ଡାକେଅ । ତାପରେ ଶୁରୁଷୁରେକି କୁଲାଅକି । ଶୁରୁଷୁ ଅରେନକିଜ ମେରମ୍ ଟକାତେ ଡିଂଞ୍ଜଁକି । ମେରମ୍ ଟକା ଅରେନଜ ଡିଂଞ୍ଜଁ । ରାଜା ଗାମ୍, "ଆମ୍ ଯାଦୁ ମେସଜ୍‌ସେକେ ଆଉ ଜେନା ମେଗାମ୍‌କେ । ରାଜା ସଙ୍ଗ ସଙ୍ଗ କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡତେ ମେରମ୍ ଟକା ସାଙ୍ଗରେ ବାହାଘର କିବ । ତା ପରେ ମେରମ୍ ଟକା ଇଞ୍ଜାଁବ ଡୁଙ୍ଅଁ ।

ନହେଲେ ମୁଣ୍ଡ କାଟ ହେବ । ପିମ୍ପୁଡ଼ି କହିଲା, "ଭାଇ ଦିନେ ତୁ ମୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲୁ । ଆଜି ମୁଁ ତୋତେ ଏ ବିପଦରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି । ତୁ ଏଥିପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରନାହିଁ ।" ପିମ୍ପୁଡ଼ି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାର ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଡାକିଆଣିଲା । ତାପରେ ସୋରିଷ ଗୁଡ଼ାକ ଗୋଟେଇ ଦେଇ ଆଣି ଛେଳିଆ ଟୋକାକୁ ଦେଲା । ଛେଳିଆ ଟୋକା ତାହା ଆଣି ରାଜାଙ୍କୁ ଦେଲା । ରାଜା କହିଲେ ତୁ ଯାଦୁ ଶିଖିଛୁ, ଆଉ ନାହିଁ କରୁଛୁ । ରାଜା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତା ଝିଅ ସହିତ ଛେଳିଆ ଟୋକାର ବାହାଘର କରାଇଦେଲେ । ତାପରେ ଛେଳିଆ ଟୋକା ରାଜାଝିଅ ସହିତ ନିଜ ଘରକୁ ଫେରିଲେ ।

ସାନ କନନ୍ (ସାନପୁଅ)

ଇକୁଇସି ରାଇଜତେ ମୁଇଁଣ୍ଟ ସାଦବ ବୁଢ଼ା । ଆରା ଗାଣ୍ଡାମିଞ୍ଜ୍ କନନ୍‌ଡକି । ତିନିଜଣ କନନ୍‌ଡକି କମରେକି । ଆଉ ମିନଗ୍‌ତା ଉଲୁସୁଆ । ସମସ୍ତେ କାନିଁଆ ଅରେନ୍‌ଚେରେକି । ଏଲେ ଉଲୁସୁଆରେ ଅରେନ୍ ଜେନା । ଆରତେ କେଇ କାନିଁଆ ଆଡିଞ୍ଜ୍‌କିକି । ବିତେନା ଆର ଉଲୁସୁଆ ଏତେ । ଉଲୁସୁଆରେ ଦିନି ବଣବ ବୁଲିଅ । ଦିନମିଂଞ୍ଜ୍ ଆର ସାକଏ କନନ୍ ସବାନ୍ । ଏରେ ସାକଏ କନନ୍‌ଡେ କୁବାଅ । ଉଲୁସୁଆରେତେ ଆର କାଆ ଗାମ । ସାକଏରେ ଦିନମିଂଞ୍ଜ୍ କାକାରତେ କାନିଆଁ ଡଗରାଏ ଅନ । କାଇଁଆତେ ଆକୁଇଅ । କାକାର ଗାମ୍, "ଆମ୍ ଡାଏ ମୁଇଁଣ୍ଟତା ଗାଅଁବ ଅନା, ଏଲେ ପଚିମ ଦିଗବ ମନର । ସାକଏ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗବ ଅନ । ଜୟ ମୁଇଁଣ୍ଟ ପୁକୁରିବ ସାତ ବୁଣିକି ଉଆଡାଗ୍ ଡେଣ୍ଡେକି । ସାକଏ ସୁମୁସିଙ୍ଗ୍ ଆଲିଙ୍ଗା ଡାଜାନା ।

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଜଣେ ସାଧବ ବୁଢା ଥିଲା । ତା'ର ଚାରୋଟି ପୁଅ । ତିନିପୁଅ କାମ କରନ୍ତି । ଆଉ ଜଣେ ଅଳସୁଆ । ସମସ୍ତେ ବାହା ହୋଇ ସାରିଛନ୍ତି । ହେଲେ ଅଳସୁଆ ବାହା ହୋଇନଥାଏ । ତାକୁ କେହି ଝିଅ ଦେଉ ନଥାନ୍ତି । ଅଳସୁଆ ପ୍ରତିଦିନ ବଣକୁ ବୁଲିବାକୁ ଯାଏ । ସେ ଦିନେ ମାଙ୍କଡ଼ ଛୁଆଟିଏ ଧରିଲା । ସେ ମାଙ୍କଡ଼ ଛୁଆ ବଡ଼ ହେଲା । ଅଳସୁଆକୁ ଭାଇ ବୋଲି ଡ଼ାକିଲା । ମାଙ୍କଡଟି ଦିନେ ତା ଭାଇ ପାଇଁ ଝିଅ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ଗଲା । କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ମଧ୍ୟ ପାଇଲା ନାହିଁ । ତା ଭାଇ କହିଲା ତୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଗାଆଁକୁ ଯାଆ । ହେଲେ ପଶ୍ଚିମ ଦିଗକୁ ଯିବୁନାହିଁ । ମାଙ୍କଡ଼ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗକୁ ଗଲା । ଦେଖିଲା ଯେ, ସାତ ଭଉଣୀ ପୋଖରୀକୁ ଗାଧୋଇ ଆସୁଛନ୍ତି । ମାଙ୍କଡ଼ ଗଛ ଉପରେ ଚଢ଼ିଗଲା । ସାତ ଭଉଣୀଙ୍କୁ ଦେଖି ଭାବିଲା କେଉଁଟା ମୋ ଭାଇ ପାଇଁ ମାନିବ । ମାଙ୍କଡ଼ ଘରକୁ ଫେରିଲା । ତା'ର ଭାଇ ପଚାରିଲା, ଝିଅ ପାଇଲୁ ।

ସାତ ବୁଣିକିତେ ଜୟଜ ଗାମ, ମାଣ୍ଡି କାକାଞ୍ଚ୍ତେ ସାମାଜେ । ସାକଏରେ ଗାମ ସାନରେ ଡିଅ ସାମାଜେ । ଏରେ ଦିନରା ସାକଏ ଇଞ୍ଚ୍ଆବ ଡୁଙ । କାକର ଜିଂଡଁ ମିକୁ୍ୟ । ସାକଏ ଗାମ୍, "ଅଏ କୁଇଅ । ଆମ୍ ମନଜ ଅରେନ୍ ନାମା ରିମ୍ଡେ ଜେନା । ଆଞ୍ଚ୍ ମିନଗ୍ ଅଣ୍ଡେ । ସାକଏ ଅନଜ ମୁଇଁଣ୍ଟ ସୁମୁସିଙ୍ଆ ଡାଜାନ୍ । ସାତ ବୁଣିକି ଉଆଡାଗ୍ ଡେନକି । ଯେତେବେଲା କତେରକି ଉନାନ୍କିଜ ଉଆଗାନାକି । ଏରେବେଲା ସାକଏରେ ଡେନଜ ସାନ ଜୁଆଙ୍ଗ୍ ଡାଏରା କତେର ଗଗାନ୍ଜ ସୁମିସିଙ୍ଆଁ ଡକସେରେ । ସାତ ବୁଣିକି ଉଆଗାନ୍କି ଆରିଆନାକି । ସାବରେଞ୍ଚ୍ କତେରକି କୁୟାନ୍କି । ଏଲେ ସାନରେ ଆକୁଆନ୍ । ସାବରେଞ୍ଚ୍ ଡଗରାଅକି । କେଇ ଆକୁଇୟକି । ଅଚତା ଆଲିଙ୍ଗ୍ତା ସାକଏରେ କତେରେତେ ଉଡାଅ । ଏରେବେଲା ଜୟକି ଆଡ ଗାରାନ୍କି । ଗାମକି,

"ଆମ୍ତେ ଗାମ୍କେ ସାକଏ ବଲେଉଁତି
ଆଞ୍ଚ୍ଆଁ ପାଟଶାଢ଼ିରେ ଆନେଲେ ବଲେଉଁତି ।"

ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା, ହଁ, ପାଇଲି । ତା'ର ଭାଇ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାକୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଲା । ତା ପରଦିନ ଯିବା ବୋଲି କହିଲା । ମାଙ୍କଡ଼ ତା ଭାଇକୁ ଯିବା ପାଇଁ ମନାକଲା । କହିଲା ତୁ ଗଲେ ସେ ଝିଅକୁ ଆଣି ପାରିବା ନାହିଁ । ମୁଁ ଏକା ଯାଉଛି । ମାଙ୍କଡ଼ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ଗଛ ଉପରେ ଚଢିଲା । ସାତ ଭଉଣୀ ଗାଧୋଇ ଆସିଲେ । ଯେତେବେଳେ ଲୁଗାଗୁଡ଼ିକ ରଖି ଗାଧୋଇଲେ, ସେତେବେଳେ ମାଙ୍କଡ଼ ଆସି ସାନ ଭଉଣୀର ଲୁଗାକୁ ଗଛ ଉପରକୁ ନେଇଗଲା । ସାତ ଭଉଣୀଯାକ ଗାଧୋଇ ସାରି ଆସିଲେ । ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କର ଲୁଗା ପାଇଲେ । ହେଲେ ସାନ ଭଉଣୀ ତାର ଲୁଗା ପାଇଲା ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ଖୋଜିଲେ କେହି ପାଇଲେ ନାହିଁ । ପରେ ମାଙ୍କଡ଼ଟି ଉପରୁ ତା ଲୁଗାଟି ଉଡେଇଲା । ସେତେବେଳ ସେମାନେ ଦେଖିଲେ ଏବଂ ମାଗିଲେ । କହିଲେ-

"ତୁମକୁ ବୋଲଇ ମାଙ୍କଡ଼ ବଲେହୁଁତ
ମୋର ପାଟଶାଢ଼ୀ ଦିଅ ଗୋ ବଲେହୁଁତ ।"

ସାକଏ ଗାମ୍-

ଆମ୍‌ତେ ଗାମ୍‌କେ କୁଲିଲ ବଲେଉଁତି
ଆଞ୍ଜ୍ଆଁ କିନବ୍ କିନବ୍ ଡେନାଲ ବଲେଉଁତି
ଆମା ପାଟଶାଢ଼ି ଡିଞ୍ଜମ୍ ବଲେଉଁତି ।
ଏରେ ପୁଣିଂଣ୍ଡ ଗାମ୍‌ତା ଗାମ୍‌ତା ସାକଏ ଗଗ ।

ଜୁଆଙ୍ଗଡାଏରେ ଗାମ,-

ଆମ୍‌ତେ ଗାମ୍‌କେ ସାକଏ ବଲେଉଁତି
ଆଞ୍ଜ୍ଆଁ ପାଟଶାଢ଼ି ଆନେଲେ ବଲେଉଁତି
କାକାଞ୍ଜ୍ ଡେନଜ ଆମତେ ତୁମୁଞ୍ଜଁମ୍ ବଲେଉଁତି

ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା-

ତୁମକୁ ବୋଲଇ ଭାଉଜ ବଲେ ହୁଁ ତ
ମୋର ପଛେ ପଛେ ଆସ ଲୋ ବଲେହୁଁତ
ତୁମ ପାଟଶାଢ଼ୀ ମୁଁ ଦେବୀ ବଲେହୁଁତ ।
ଏହିପରି କହି କହି ମାଙ୍କଡ଼ ସାନ ଭଉଣୀକୁ ନେଇଗଲା ।

ଝିଅଟି କହିଲା-

ତୁମକୁ ବୋଲଇ ମାଙ୍କଡ଼ ବଲେହୁଁତ
ମୋର ପାଟଶାଢ଼ୀ ଦିଅ ଗୋ ବଲେହୁଁତ
ଭାଇ ଆସିଲେ ତୋତେ ବିନ୍ଧିବ ବଲେହୁଁତ

ସାକଏ ଗାମ୍-

ଆମ୍‌ତେ ଗାମ୍‌କେ ଜେମା ଲ ବଲେଉଁତି
କାକାମ୍ ଆଁଞ୍ଜ୍‌ତେ ବିରି କିମିବେ ବଲେଉଁତି
ଆମା ପାଟଶାଡ଼ି ଗଂଗ୍ଆଁ ଲ ବଲେଉଁତି
ଆଞ୍ଜ୍ଆଁ କିନବ୍ କିନବ୍ ଡେନାଲ ବଲେଉଁତି ।

ଏରେ ପୁଣିଂଣ୍ଡ ଗାମଜ ସାକଏ ଇଞ୍ଜାଆଁ ଆଉଚିଆନା । କାକାର ଗାମ ମରେନ । ସାକଏ ଗାମ୍ ଆଉରେ ଅରେନ୍ ଚେକେ । ମାର ମାର ବାଇଦବାଜଣ ଗଗକିଜ ବାଆଗର କିବକି ।

ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା-

ତୁମକୁ ବୋଲଇ ଜେମା ଗୋ ବଲେହୁଁତ
ମୋତେ ତୋ ଭାଇ କଣ କରିବ ବଲେହୁଁତ
ମୋର ପଛେ ପଛେ ଆସଗୋ ବଲେହୁଁତ

ସେହିପରି କହି ମାଙ୍କଡ଼ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ତା ଭାଇ କହିଲା, "ଆଣିଛୁ ।" ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା, "ଏଇଟା ଆଣିଛି ।" ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବାଜା ବଜେଇ ବାହା କରେଇ ଦେଲେ ।

ସାକଏଆ ବୁଦି (ମାଙ୍କଡ଼ର ବୁଦ୍ଧି)

ଏକୁଇସି ରାଇଜ ମିଇଞ୍ଜିତେ ବୁଢାରା ମୁଇଁଣ୍ଟ ପଣୁଆଁ କନନ୍ ଆସିକେ । ବୁଢା ବୁଢୀ ଆରକିଆ ଏକାନ୍ ଡେଡେଜ୍ ଅନକିଆ । ଅବାର ଏରେ ଦିନରା ତିରିତିଆ କିବ୍ଡେ । ଅବାରବ କନନ୍ଣ୍ଡବ ଉଜା କିକିବ୍ ଅନକିଆ । ଅବାର ଉଜା କିବ ବିରି କନନ୍ଣ୍ଡତେ ଗାମ, ବାବୁ ଉଲୁଗିନା । ଉଲୁଗିଆନ୍ ବଲତେ ଅବାର କନନ୍ଣ୍ଡତେ ସୁଂଙ । ଆରାକା ମୁଇଣ୍ଟ ସାକଏ ଆସିଆନ୍ । ସାକଏ ଜିଂଅଁ କାକାଞ୍ଜ୍ ମାଣ୍ଡା । ଅବାରଗାମ, "ଜେନା ବାବୁ ଡେଣ୍ଡେ ।" ଅଚତା ସାକଏ ଅନଜ ଜୟଜୁ ଡେଜ୍‌ଚେକେତେ । ଏକାନା ଅନଜ କାମଜ୍ କିତେ ଗାମ୍, "ଏ କାମଜ୍‌କି ! କାକାଞ୍ଜା ଇଞ୍ଜାମ୍ଡ ଆଡ଼ି ଆଡ଼ି ଏଗଗ୍ ସେରେ ଅରେନପେ, ନାଏଲେ, ଆପେତେ ସୁଳିଆ ପାଦାତେ ସୁଳି ଡିଞ୍ଜେ । ଅଚତାଅରେନକି, ସାକଏ ଏରେବେଲା କାକାରତେ ଜୁଲାଅ । ଅଚତା ମଣୁଷ କନନ୍‌ଚେତା ପାଏଅ । ଗାମ, "ଆଏ, ଆଏ ମେଗାମ୍‌କେ ।

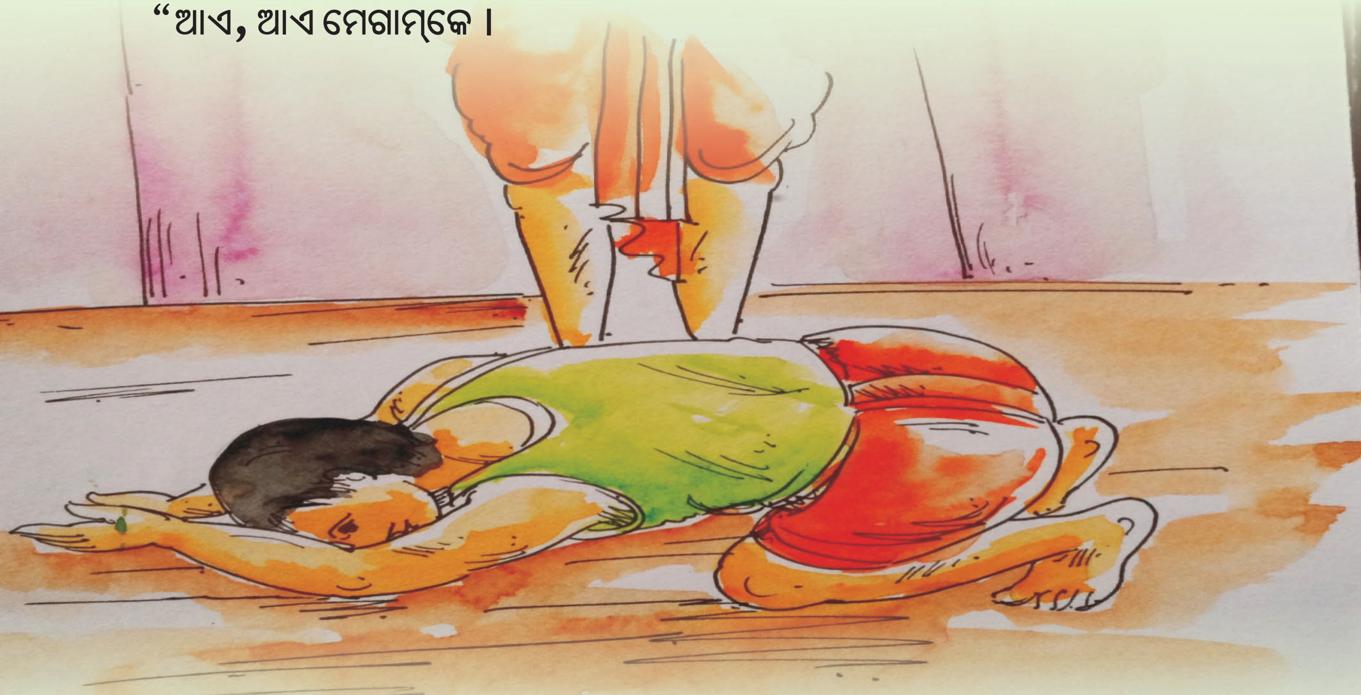

ଗୋଟଏ ରାଜ୍ୟରେ ବୁଢା ଓ ବୁଢୀ ଦୁଇଜଣ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବୋଲି ପୋଢୁଆ ପୁଅ ଥିଲା । ବୁଢା ବୁଢୀ କମାଣ କାଟିଗଲେ । ବାପା ତାଙ୍କର ସେ ଦିନ ତୃତୀୟା ପୂଜା କରିବେ । ବାପା ପୁଅ ସହିତ ପୂଜା କରିବା ପାଇଁ ଗଲେ । ବାପା ତାଙ୍କର ପୂଜା କରିସାରି ପୁଅକୁ କହିଲେ, ପୁଅ ଆଣ୍ଠେଇକି ନମସ୍କାର କର । ପୁଅ ନମସ୍କାର କଲାବେଳେ ବାପା ପୁଅକୁ ହାଣିଦେଲେ । ସେହି ସମୟରେ ତାଙ୍କର ମାଙ୍କଡ଼ଟିଏ ଥାଏ । ମାଙ୍କଡ଼ ପଚାରିଲା, ବାପା ଭାଇ କାହିଁ ? ବାପା କହିଲେ ଭାଇ ପଛରେ ଆସୁଛି । ମାଙ୍କଡ଼ ଅନେଇ ଅନେଇ ଭାଇ ଆସିଲା ନାହିଁ । ମାଙ୍କଡ଼ ଯାଇ ଦେଖିଲା ଯେ ଭାଇ ତା'ର ହଣା ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ମାଙ୍କଡ଼ ଯାଇ ପିମ୍ପୁଡ଼ି ମାନଙ୍କୁ ଡାକି କହିଲା, ପିମ୍ପୁଡ଼ିମାନେ ଯିଏ ଆମ ଭାଇର ରକ୍ତ ନେଇଛ ସବୁ ଏକାଠି କରି ରଖ, ନ ହେଲେ ତମକୁ ସୁଳିଆ ପଦାରେ ଶୁଳି ଦିଆଯିବ ।

ଅବାଞ୍ଜ୍ ଡେଜ୍ ଚେର । ଆଞ୍ଜ୍ ଜୁଲାଏ ଜୁଲିଅଜ ମେବଞ୍ଚେସେକେ ।” ଅଚତା ଗାମ କୁ ବଣବ ବାଡୁଂଙେ, ଡୁଙକିଆ । ମୁଇଁଣ୍ଟ ମଚା ଆସିଆନ ଏରାତେ ଆରକିଆ ରଏଆନ୍ କିଆ । ସାକଏ ଗାମ, “କାଲେ ତଣ ବାଗଲାଏନା ।” ମୁଁଣିଷ କନନ୍‌ଗାମ, “ମାଣ୍ଡିଆ ଲାଲାଜ୍ ଅରେନେ ।” କାକାର ଅନଜ ଜୟକୁ ଏରା ମୁଇଁଣ୍ଟ କିଲଗ୍ ଆଶିକେ । ଆଞ୍ଜ୍ ଆମାରିମଣ୍ଡେ ଜେନା । ସାକଏ ଗାମ, “କାଲେ ଆଞ୍ଜ୍‌ଅଣ୍ଡେ ।” ସାକଏ ଅନ ଜୟକୁ କିଲଗ୍ ଆସିକେ ସାକଏ ଗାମ, “ବାଇକି ଆଡ଼ିକ ଏଆସିକେଜୁ ଲାଲାଜ୍ କୁଟିଜ୍ ଆନେଲେ ।” ଆଡ଼ିର ଏରେ ଆବ୍‌ତିତିଞ୍ଜ୍‌ମତି । ଏ ଆଜା ଲାଲାଜ୍ କୁଟିଜ ଆନେଲେ, ଆଡ଼ିର ଏରେ ଆଜାଏ ନମ୍‌ତି । ସାକଏ ଚଲେଆନ୍ ବିରି କିଲଗ୍‌ତେ ନିତା ଚାପଲ ଆଉତା ଚାପଲ ବାର ଲାଲାଜ୍ ଅରେନାନ୍ । କିଲକ୍ ଗାମ, “ଉଆଲେ, କାଆକି, ବକକି, ମୁଇଁଣ୍ଟ ସାକଏ ଡେନ୍ ବିରି ଲାଲାଜ୍ ଗଗାନ୍ ଆଞ୍ଜ୍‌ତ ଆମାରିମଣ୍ଡେ ଜଜଏ ।

ପିମ୍ପୁଡ଼ିମାନେ ରକ୍ତ ସବୁ ଆଣିଲେ । ରକ୍ତସବୁ ତା ଭାଇ ଦେହରେ ଦେବାରୁ ତା ଭାଇର ଚେତା ଫେରିଲା । ବଡ଼ ଭାଇ କହିଲା, “ଆଃ କେତେ କଷ୍ଟରେ ଚେତା ପାଇଲି ।” ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା, “ଚେତା ପାଇଲି କହୁଛୁ; ବାପା ତୋତେ ହାଣି ଦେଇଥିଲେ । ମୁଁ ତୋତେ ବଞ୍ଚେଇଛି । ଚାଲ୍ ଜଙ୍ଗଲକୁ ପଳେଇବା ।” ସେମାନେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ପଳେଇଗଲେ । ଜଙ୍ଗଲରେ ଗୋଟିଏ ମଞ୍ଚା ଥିଲା । ସେ ମଞ୍ଚାରେ ସେମାନେ ରହିଲେ । ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା ନିଆଁ କେଉଁଠୁ ଆଣିବା ? ଦେଖିଲା ଯେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ପାହାଡ଼ ପାଖରେ ନିଆଁ ଜଳୁଛି । ମଣିଷ ପିଲାଟି ଗଲା । ଦେଖିଲା ଯେ ନିଆଁ ପାଖରେ ବାଘ ବସିଛି । ସେ ଫେରିଆସିଲା । ମାଙ୍କଡ଼କୁ କହିଲା ଯେ ସେଠାରେ ବାଘ ବସିଛି । ମାଙ୍କଡ଼ ସେଠାକୁ ନିଆଁ ପାଇଁ ଗଲା । ଯାଇ ବାଘକୁ କହିଲା, ଭାଇ ନିଆଁ ଟିକେ ଦେଲ । କିଏରେ ସେଟା ମଖେଇ ଦେବିଟି ।

ଆର ଦିନତେ ମୁଇଁନ୍ତା ଡିଅ କିଲଗ୍ ଡେନ । ସାକଏ, ଏରେ ଗାମ୍, "ଏକା ଲାଲାଜ୍ କୁଟିଜ୍ ଆନେ । ଆଡ଼ିର ଏରେ ଆବକାକାନମ୍ତି ।" ଏରେ ନୁଣିଜ୍ଡ ଗାମ୍, "ଅନବିରି ଆରତେ ଚାପଲ ମିଞ୍ଜ୍ବାର ବିରି ଲାଲାଜ୍ ଗଗାନ୍ କିଲକ୍ ଟିକାଏ ସେର ଅଚତା ଡେନକି ବିରି ଗାତାଅ ।" ମିଟିକାଅ । ଅଏ ଟିକାଅ । ମାଣ୍ଡିତା ଅନ । ତାର ଦିନ ଅନକି ପାରିଦି, ଅନକି, ମୁଇଁଣ୍ଟ ମଟା ଆସିଆନ୍ ଏରା ବାସା କିବ୍ସିରି କିଆ । କିଲଗ୍କି ଗାମକି, "ଏ ସାକଏ ଆମ୍ତେ ନିତୁଞ୍ଜୁଁମ୍ ।" ସାକଏ ଗାମ୍, "ଏ କିଲଗ୍ ଆପେ ଇତୁଞ୍ଜଁଜ୍ ଇଞ୍ଜାମ ଲାମାଟାଂଆଁ । ଆପେ ସୁମୁସିଞ୍ଜ୍ତେ ଡେଜ୍ପେ । ଯିନ୍ତି ସୁମୁବ୍ଞ୍ଜ୍ ଡେଜକି ଏରେବେଲା ସାକଏ ଆଉ ସୁମୁସି ନି ସୁମୁସିଞ୍ଜ୍ ଡେଗେଅକିଆ । ଏରେନୁଣିଂଡ଼ ଉପ୍ତିର୍ ଉମ୍ତିରସୁନ୍ ଡୁଂଙକିଆ । ଆରକି ଆରିମାନ୍କି ଆବ୍ଗଜ୍ ।

ଏ ବଡୁ ନିଆଁଟିକେ ଦିଏରେ । କିଏରେ ସେଟା ଚିଅଁ କରେଇ ଦେବିଟି । ଏମିତି କହି ମାଙ୍କଡ଼ ନିଆଁ ଆଣି ଆସିଲା । ବାଘ କହିଲା, ଏ ଭାଇମାନେ ଆଜି ଗୋଟିଏ ମାଙ୍କଡ଼ ଆସି ଡରେଇ ଦେଇ ନିଆଁ ନେଇ ଚାଲିଗଲା । ମାଙ୍କଡ଼ ସେମିତି ନିଆଁ ନେଇଗଲା । ବାଘମାନେ ଆସି କହିଲେ । ଚିଲେଇକି ରଖିଲୁ ନାହିଁ ? ହଁ ଆଜି ରଖିବି । ତା ଆରଦିନ ପାରଧି ଗଲେ । ଗୋଟିଏ ମଞ୍ଚା ବାନ୍ଧି ରହିଥାନ୍ତି । ବାଘ କହିଲେ, ଏ ମାଙ୍କଡ଼ ଆଜି ତୁମକୁ ମାରିଖାଇବୁ । ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା, ତୁମେ ଗଛଟିକୁ କାଟିଦିଅ । ଗଛଟି ତଳେ ପଡ଼ିଯିବ । ଆମେ ତଳେ ପଡ଼ିଯିବୁ । ତୁମେ ଆମକୁ ଖାଇବ । ବାଘମାନେ ଗଛ କାଟିଲେ । ଗଛ ତଳେ ପଡ଼ିଲାବେଳେ ମାଙ୍କଡ଼ ଡେଇଁ ଡେଇଁ ପଳେଇଲା ବାଘମାନେ ଖାଇପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ରାଜାକନନ୍ ଆଉ ମୁନ୍ତ୍ରୀ କନନ୍ ଗାତା (ରାଜାପୁଅ ଓ ମନ୍ତ୍ରୀପୁଅ କଥା)

ଇଲୁସି ରାଇଜ ମିଞ୍ଜ୍‌ତେ ରାଜା କନନ୍ ମନ୍ତ୍ରୀ କନନ ଆସିଆନ୍‌କିଆ । ଆର କିଆ ଇକୁଡିଆ ପାଟ ପଡେ ନମାନ୍ କିଆ । ଅର କିଆ ଦିନମିଞ୍ଜ୍ ବଣବ କନ୍ତେର୍ ତୁତୁଇଞ୍ଜ୍ ଅନକିଆ । ବୁଲି ବୁଲି ମୁଇଞ୍ଜ୍ ଆରିମାନ୍‌କିଆ ଅବ୍‌ଗଜ୍ । ଇଞ୍ଜାଁବ ଢୁଂଢକିଆ । ରାଜା ଇଞ୍ଜାଁରା ଟେଆଙ୍ଗ୍‌ତେରେ ବାସା କିବ୍‌ସେରାନ୍‌କି । ଆରକିଆ ମୁଇଁଣ୍ଟ ତୁଞ୍ଜକିଆ । ରାଜା କନନ୍‌ଡ ଆଉତା ନିଇତା ଗେଜାଂ ଗେଜିଂ କିକିମମାନ୍ । ରାଜାଗାମ୍, ସବୁଦିନତ ଆଗେଞ୍ଜକିକି ମିସିଇଞ୍ଜ୍ ବିଇତେ ଗେଞ୍ଜୋ କିକି ? ରାଜା ସମଦାୟେତେ ଡାକେଅ ବିରି ଜିଂଢ ।

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଜଣେ ରାଜା ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ପୁଅ ଥିଲା । ତାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ପୁଅ ଥିଲା । ରାଜା ପୁଅ ଓ ମନ୍ତ୍ରୀ ପୁଅ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ପାଠ ପଢୁଥିଲେ । ସେମାନେ ଦିନେ ଚଢେଇ ମାରିବାକୁ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଗଲେ । ବୁଲି ବୁଲି ଗୋଟିଏ ହେଲେ ବି ଚଢେଇ ମାରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଲେ । ରାଜାଙ୍କ ଘର ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଚଢେଇ ବସା କରିଥିଲା । ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଚଢେଇ ମାରିଥିଲେ । ରାଜାପୁଅ ଏପଟ ସେପଟ ଗେଞ୍ଜାଗେଞ୍ଜି କରୁଥିଲେ ।

ପିଲାଙ୍କ କଥା

ରାଜାଗାମ୍ ଆଡ଼ିମିନ୍ଦି ଟେଆଙ୍ଗ୍‌ତେର୍‌ଜିମ୍‌କେ ? ପ୍ରଜାକି ଗାତାଅ କି, "ରାଜା କନନ୍ ମନ୍ତ୍ରୀ କନନବ ଜିମକିଆ ।" ଏତେ ରାଜା ମନ୍ତ୍ରୀ ଡେନକିଆ ବିରି କନନ୍‌ଡ କିଆତେ' ଡିନକିଆ । ଆରକିଆ ଦି ସେକାମ୍‌ତେ ଡିନକି । ରାଜା କନନ୍ ମୁର୍କ ଆସିକେ । ମନ୍ତ୍ରୀ କନନ୍ ଚାଲାକି ଆସିକେ । ଢୁଂଢକିଆ ବିରି ମୁଇଁଣ୍ଟ ଗାଁତେ ରଏ ଆନ୍‌କିଆ । ମନ୍ତ୍ରୀ କନନ୍ ଇସ୍କୁଲିତେ ପାଟ ପଡାଏଅ । ରାଜା କନନ୍ ମୂଲିଆ ଅନ । ରାଜା କନନ୍ ଡାକେସୁନ୍ ଅନ । ଆଡ଼ି ମୁଲିଆ ଇଉନା ? ଆଡ଼ି ମୁଲିଆ ଇଉନା ? ମୁଇଁଣ୍ଟ ତେଲି ଗାମ ଆଞ୍ଜ୍ । ତେଲିରେ ଗାମ କଦିଲ ଅଲାଗ୍ ତେରି ତଣ ମୁରେ ।

ସବୁଦିନ ଗେଞ୍ଜାଗେଞ୍ଜି କରିବାର କିଛି ନା କିଛି ବାହାନା କରୁଥିଲେ । ଦିନେ ରାଜା ଉଆସର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଡାକି ପଚାରିଲେ ଚଢେଇ ସବୁ କିଏ ଖାଉଛି । ସେମାନେ କହିଲେ ରାଜାପୁଅ ଓ ମନ୍ତ୍ରୀପୁଅ ଚଢେଇ ମାରି ଖାଆନ୍ତି । ରାଜା ପୁଅକୁ ଘରୁ ବାହାର କରିଦେଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀ ମଧ ତାଙ୍କ ପୁଅକୁ ବାହାର କରିଦେଲେ । ରାଜାପୁଅ ମୁର୍ଖ । ମନ୍ତ୍ରୀପୁଅ ଚାଲାକ୍ । କୁଡ଼ିଆ କରି ଗାଁରେ ରହିଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀପୁଅ ସ୍କୁଲରେ ପାଠ ପଢ଼ିଲା ଓ ରାଜାପୁଅ ମୁଲିଆ ଲାଗିଲା । ରାଜାପୁଅ ଗାଆଁ ମଝିରେ ଡାକି ଡାକି ଗଲା ଯେ ପିଲା କାହାର ଦରକାର । ଶେଷରେ ଗୋଟିଏ ତେଲି ଡାକି କହିଲା ମୋର ପିଲା ଦରକାର । ରାଜାପୁଅ ଗଲା । ତେଲି କହିଲା କଦଳୀ ପତ୍ରରେ ଖାଇବୁ ନା ତେନ୍ତୁଳି ପତ୍ରରେ ଖାଇବୁ । ରାଜାପୁଅ କହିଲା ତେନ୍ତୁଳି ପତ୍ରରେ ଖାଇବି ଓ କାମ କରିବି ।

ତିନ୍ତିଣି ଅଲାଗ୍ ତେରି । ରାଜା କନନ୍ ଗାମ, "ତିନ୍ତିଣି ଅଲାଗ୍‌ତେ ।" ତେଲି ଗାମ, "ଆମ୍ ମିଡୁଂଅଁଜ ଆମା ଚାକଣ୍ଡମିଞ୍ଜ୍ ଚାଲ ସେଜେ । ଯଦି ଆଞ୍ଜ୍ ଡିନେ' ଇଣିଞ୍ଜାଁ ଚାକଣ୍ଡମିଞ୍ଜ୍ ଚାଲ ମେସେଜେ, ମୁଇଁଣ୍ଟ ଅଲାଗ୍‌ତେ ତଣ ମୁରେ । ଅଚତା ଏରା ରଏଆନ୍ । ତିନ୍ତିଣି ଅଲାଗ୍‌ତେ ତଣ ଡିଞ୍ଜ ଆର ଆରିମାନ୍ ରଏ । ଆରା ଇଣିରତା ଚାକଣ୍ଡମିଞ୍ଜ ଚାଲ ସେଜ । ରାଜା କନନ୍ ଅନଜ ମନ୍ତ୍ରୀ କନନ୍ ସେକାମ୍‌ଡତେ ଗାତାଅ । ମନ୍ତ୍ରୀ କନନ୍ ସେକାମ୍‌ଡ ଡେନ ଏରାତେ ମୂଲିଆ ରଏଆନା । ଆର କୁଦିଲ ଅଲାଗ୍‌ତେ ତଣ ଉର । ବୁଡା ତେଲି ବେଡଂଆନା । କଞ୍ଜେଲାଣ୍ଡତେ ମନ୍ତ୍ରୀ କନନ୍‌ଣ୍ଡାବ ବାଆଗର୍ କିବ । ମନ୍ତ୍ରୀ କନନ୍ ବୁଦି ବଳବ ତେଲିଟେ ପାନମିଞ୍ଜ୍ ଡିଞ୍ଜ ।

ତେନ୍ତୁଳି ପତ୍ରରେ ତ ! ରାଜାପୁଅ କହିଲା, ହଁ "ତେନ୍ତୁଳି ପତ୍ରରେ ।" ତେଲି କହିଲା, "ତୁମେ ପଳେଇଗଲେ ତୁମ ପିଠିରୁ ଚାଖଣ୍ଡେ ଚମଡ଼ା କାଟିଦେବି । ଆଉ ଯଦି ମୁଁ ଖେଦିବି / ଘଉଡ଼ାଇବି ତାହେଲେ ମୋ ପିଠିରୁ ଚାଖଣ୍ଡେ ଚମଡ଼ା କାଟିବ । ଗୋଟିଏ ପତ୍ରରେ ଭାତ ଖାଇବ ।" ତା' ପରେ ରାଜାପୁଅ ତେଲି ପାଖରେ ରହିଗଲା । ତେଲି ତେନ୍ତୁଳି ପତ୍ରରେ ଖାଇବାକୁ ଦେଲା ଓ ସେଠାରେ ସେ ରହିପାରିଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ତେଲି ତା' ପିଠିରୁ ଚାଖଣ୍ଡେ ଚମଡ଼ା କାଟିଲା । ରାଜା ପୁଅ ଯାଇ ମନ୍ତ୍ରୀ ପୁଅ ସଙ୍ଗାତକୁ ସବୁକଥା କହିଲା । ମନ୍ତ୍ରୀପୁଅ ସଙ୍ଗାତ ଆସି ସେଠାରେ ବଗାଳିଆ / ମୁଲିଆ / କୁଠିଆ ହୋଇ ରହିଲା । ସେ କଦଳୀ ପତ୍ରରେ ଭାତ ଖାଇଲା । ତେଲିବୁଢ଼ା ଏହା ଦେଖି ଡରିଗଲା । ନିଜ ଝିଅକୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ପୁଅ ସହିତ ବାହାଘର କରିଦେଲା । ମନ୍ତ୍ରୀ ପୁଅ ବୁଦ୍ଧି ବଳରେ ତେଲିକୁ ପାନେ ଦେଲା ।

ଚାଙ୍ଗୁଆ ଜନମ ଗାତା- (ବାଇ କୁଣ୍ଡଳ ଗାତା) ଚାଙ୍ଗୁର ଜନ୍ମକଥା

ଆଗ କାଲଆ ଋଷି, ଋଷି ଆଣି କି ଆସିଆନ୍‌କି ଗୋନାସିକାତେ । ଏରାତେ ଆରକିତେ ଜାଗା ଆମେଲେଅ । ଋଷି ଚିନ୍ତାକିବ ଆରକିତେ ଅଲଗା ଇଞ୍ଜା ମୁଇଁଣ୍ଟ ନିଶିରେ । ନୂଆଁ ଇଞ୍ଜା ଉଆଲିରକି ରୟାନ୍‌କି । ଏରେ ଇଞ୍ଜା ରାତେ କନନ୍‌ଣ୍ଡକି, ଆରାକା ଆରାକା କଲେଜାନ୍‌କି ଋଷିଆ ଇଞ୍ଜାରବ ଡେନକି । ଋଷି ଚିନ୍ତାକିବ ଆରକିତେ ବିରି ଉପାୟ କିବଜ ଏରାତେ ରମଏନାକି । ଚାଙ୍ଗୁ ମୁଇଁଣ୍ଟ ବନାଅ, ଚାଙ୍ଗୁ ସୁଇଁଣ୍ଡ ବୁମୁଗ୍‌କି ସେଇ ବଳିଆ ଆପ୍‌ସଜ୍, ଏରେ ଦିନ ତାସୁନ୍ ଚାଙ୍ଗୁ ବୁଗକି ନାଟ କିଜକିଜ ରୟାନ୍‌କି । ଏରେ ବୁଗଜ୍ଜସମଦାୟ ବାଇ ଇଆନ୍‌କି । ଏତେ ଆରତେ ବାଇ କୁଣ୍ଡଳ ଗାମ୍‌କିକି । ଦୁକସୁକ ବାଣାରିକି ।

ଆଗକାଳରେ ଋଷି ଓ ଋଷିଆଣି ଗୋନାସିକା ଅଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର କିଛି ପୁଅ ଓ ଝିଅ ଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଘରେ ରହିବାରୁ ଘରର ଜାଗା ରହିବା ପାଇଁ କମ୍ ହେଲା । ଋଷି ଚିନ୍ତା କଲେ ଏବଂ ସେହି ପାଖରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଘର ତୋଳିବାକୁ ଇଛା କରି ଘରଟିଏ ତିଆର କଲେ । ପୁରୁଣା ଘରେ ଋଷି ଓ ଋଷିଆଣି ରହିଲେ ଏବଂ ନୂଆ ଘରେ ନିଜର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଶୋଇବା ପାଇଁ ପଠେଇଦେଲେ । ପିଲାମାନେ ସେହି ଘରେ ରହି ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଝଗଡା କରନ୍ତି ଓ ଋଷି ଋଷିଆଣି ପାଖକୁ କହିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି । ଋଷିଙ୍କର ଶୋଇବାରେ ବ୍ୟାଘାତ ହେଲା । ସେ ଚିନ୍ତାକଲେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ କିପରି ଶୃଙ୍ଖଳିତ କରି ରାତିରେ ଶୋଇପାରିବେ । ଏହାର କିଛି ଦିନ ପରେ ସେ ଗୋଟିଏ ଚାଙ୍ଗୁ ତିଆରି କଲେ ଓ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦେଇଦେଲେ । ସେ ଚାଙ୍ଗୁକୁ ପାଇ ପିଲାମାନେ ରାତିରେ ବଜାଇଲେ ଓ ଝିଅମାନେ ନାଚିଲେ । ଏହାପରେ ସେମାନଙ୍କର କଳିଗୋଳ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ଓ ସମସ୍ତେ ସୁଖରେ ରହିଲେ ।

ଶିଆଲ ବୁଦି ସଜ (ବିଲୁଆ ବୁଦ୍ଧି ଶିଖିଲା)

ମୁଇଁଣ୍ଟ ବଣତେ ଅଳଂ ଆଉ ଶିଆଲ ସଙ୍ଗାତ ସବାନକିଆ । ଦିନମିଞ୍ଜ୍ ବୁଜି ଉରୁରୁତେ ଗାତାୟାନ୍‌କିଆ । ଅଳଂ ଗାମ, "ଆଞ୍ଜ୍ ସେଂକଏ ଆରେନେ" ଆଉ ଶିଆଲ ଗାମ, "ଆଞ୍ଜ୍ ରୁଂଙ୍କୁବ୍ ଅରେନେ ।" ଅନକିଆ ବାନଳଂ ଲୋକକି ଜୟକି ଆବୁଜ୍‌ତେ ଅନକି । ଶିଆଲ ଆଉ ଅଳଂ ଫେରେଅକିଆ । ତାପରେ ଶିଆଲ ଗାମ, "ଆଞ୍ଜ ସେଂକଏ ଅରେନ୍ ଆଉ ଅଳଂ ଗାମ, "ଆଞ୍ଜ୍ ରୁଂକୁବ୍ ଅରେନ୍ । ଶିଆଲ ମୁଇଁଣ୍ଟ ମାଟା ସେଂକଏ ଶବଜ ଅରେନ । ଅଳଂ ବି ରକୁବ୍ ଦାନ୍ତରବ ସାଡ଼ାଏ ଶୁନ୍ ଅରେନ । ବାନଳଂ ତଣ ଆଉ ଆଏଲା ଟିକ୍‌ଟାକ୍ କିବକିଆ । ଶିଆଲ ବଡ଼ ଚାଲାକ । ସମୁଦାୟ ଜିମେ ଗାମଜ ଅଳଂତେ ଚାଲାକ କିବ ।

ଗୋଟିଏ ଜଙ୍ଗଲରେ ଗୋଟିଏ ଠେକୁଆ ଓ ଗୋଟିଏ ବିଲୁଆ ସଙ୍ଗାତ ବସିଥା'ନ୍ତି । ସେମାନେ ଦିନେ ଭୋଜି କରିବାକୁ ବିଚାର କଲେ । ଠେକୁଆ କୁକୁଡ଼ା ଆଣିବାକୁ ଗଲା ଓ ବିଲୁଆ ଚାଉଳ ଆଣିବାକୁ ଗଲା । ବିଲୁଆକୁ ଦେଖି ଲୋକମାନେ ମାରିବାକୁ ଗୋଡ଼ାଇବାରୁ ବିଲୁଆ ଓ ଠେକୁଆ ଫେରିଆସିଲେ । ଏହାପରେ ବିଲୁଆ କୁକୁଡ଼ା ଓ ଠେକୁଆ ଚାଉଳ ଆଣିବାର ଯୋଜନା କଲେ । ବିଲୁଆ ଗୋଟିଏ ଘରୁ କୁକୁଡ଼ା ଆଣି ଆସିଲା । ଠେକୁଆ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ବିଲରୁ ଧାନ ଛଡ଼ାଇ ଚାଉଳ ଆଣିଲା । ଦୁଇଜଣ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ ।

ପିଲାଙ୍କ କଥା

ଶିଆଳ ଗାମ, "ଆଞ୍ଜତେ ଆମ୍ ଆଗିଲା ତରେ, ଆମ୍‌ତେ ଅଚତା ତରେ ।" ଶିଆଳ ଗାମ, "ଯିଏ ଦାଉଲା ମବ୍‌ତେଜ୍ ଆର ତଣ ମୁରେ ।" ଆଗିଲା ଶିଆଳ ଅଳଂତେ ତର । ଡ଼ୀପରେ ଅଳଂ ଶିଆଳତେ ଜୁରୁ ତର । ଅଳଂ ମୁନିଆଁ ଦାନ୍ତରେବ ଦାଉଲାରେତେ ଅବ୍‌ତେଜ ତଣ ଉର । ଶିଆଳତେ ଜୁର୍ ଦାଉଲା ତର୍‌ଚେର ଏତେ କେଡ଼ାବ୍‌କେଜୁ ଆରିମ୍‌ମାନ୍ ଅବ୍‌ତେଜ୍ । ଶିଆଳ ତଡ଼ମାନ୍ ବିରି ରଏଆ । ଅଳଂ କୁସିରେ ତଣ ଉର । ଶିଆଳ ଗାମ, "ଆଞ୍ଜାଁ ପାଇଁ ଅଜ୍ଞ କୁଟିଜ୍ ଉନେ ।" ଆମ୍ ବେଶି ମୁରେ ବୋଲି ବୁଦ୍ଧି ମିକିବ । ଏରା ଦିରେ ଆମ୍‌ତେ ଆଞ୍ଜ୍ ଆଉନ୍‌କେନା । ସମୁଦାୟ ଉରଜ ଶେଷତେ ଶିଆଳତେ କାଜ । ଶିଆଳ ଲୁତୁର୍ ମୁଅଁ ଆଲାଣ୍ଡେ ଆନଜ୍ ଡୁଅଁ । ଶିଆଳ ବୁଦି ସଜ ।

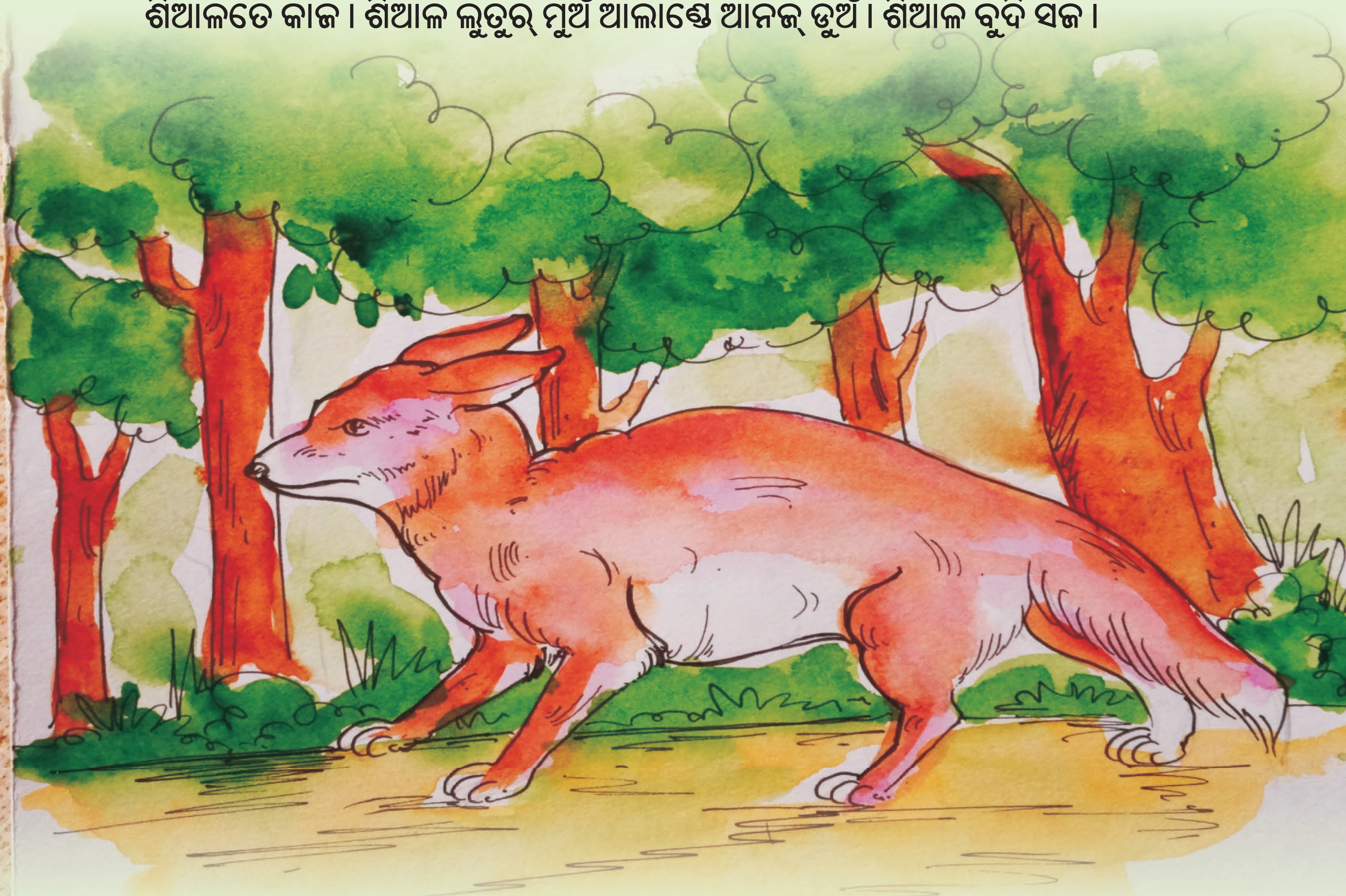

ବିଲୁଆ ଚାଲାକ ଥିବାରୁ ସବୁ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବାର ମନସ୍ଥ କରି କହିଲା,ଜଣେ ଅନ୍ୟ ଜଣକୁ ବାନ୍ଧିଦେବ । ସେ ବନ୍ଧା ହୋଇଥିବା ଦଉଡ଼ି ଛିଣ୍ଡାଇ ଯଦି ଆସେ ତାହାଲେ ସେ ଭୋଜି ଖାଇବ । ପ୍ରଥମେ ବିଲୁଆ ଠେକୁଆକୁ ବାନ୍ଧିଦେଲା । ମାତ୍ର ଠେକୁଆ ତାର ମୁନିଆଁ ଦାନ୍ତରେ ଦଉଡ଼ି କାଟି ଆସି ଭୋଜି ଖାଇଲା । ଏହାପରେ ବିଲୁଆର ପାଳି ପଡ଼ିଲା । ଠେକୁଆ ବିଲୁଆକୁ ଜୋର୍‌ରେ ବାନ୍ଧିଦେଲା । ବିଲୁଆ ଦଉଡ଼ିକୁ କାମୁଡ଼ି ଛିଣ୍ଡାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ବିଲୁଆ ବନ୍ଧା ହୋଇ ରହିଲା ଓ ଠେକୁଆ ମଜାରେ ସବୁ ଭୋଜି ଖାଇଲା । ତୁ ବେଶୀ ଖାଇବୁ ବୋଲି ଏପରି ଚିନ୍ତା କରିଥିବାରୁ ତତେ ମୁଁ କିଛି ଖାଇବାକୁଦେବି ନାହିଁ । ଭୋଜି ଶେଷରେ ଠେକୁଆ ଖୋଲିଦେଲା ।

ବୁଲୁନା ଲ କନକ ରାଣୀ (ଉଠ କନକରାଣୀ)

ମୁଇଁଣ୍ଟ ରାଇଜଆ ସାଧବ ବୁଢ଼ା । ଆରା ସାତଗଟା କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡକି ଆସିଆନ୍‌କି । ଆରା କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡକତେ କେଇ କାଣ୍ଡାରିଆ ଆଡେନକି । ଶେଷରେ ସାନ କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡତେ କାଣ୍ଡାରିଆ ଡେନକି । ଡ଼ିଅର ଗାତା ଗିଡିଆନ୍‌କିଜ କାନିଆଁ ଗମଂଆଁକି । ତାପରେ ଆଉ ଚଅ ବଉଣୀ ଆରତେ ଅବ୍‌ଗଜ୍‌ତେ ଉପାୟ କିବକି । ବଣବ ଅନନ୍‌ତେ ଗାମକି । ବଣ ଗଟାଂ ଅଙ୍ଗନମାନ୍‌କି, ଏରାତେ ମୁଲୁସ କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡତେ ବାବୁଙ୍ଗ୍ କେଡ଼ାବ । ଆଉ ମୁଳଷ କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡକି ଆରତେ ଅରେନକିଜ ଇଞ୍ଜା ଉନକି । ଆର ଅଚେତ ଇଆନ୍‌ଯ ରଏସେରାନ୍ । ଆରଦିନ ବରଡେନ କାନିଆଁରାଏତେ ଡାକେପେ ଗାମକି । ଆରା ବୁଇର ଅନଜ ଉନୁକୁଳ ଡାକେଅ । ବୁଇର- 'ବୁଲୁନାଲ କନକ ରାଣୀ, ଉକନାଲ କନକ କାନିଆଁ କୁଳିତେ ।

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ସାଧବ ବୁଢ଼ା ଓ ତାର ସାତଟି ଝିଅ ଥାଆନ୍ତି । ସେ ଝିଅମାନଙ୍କର ବିବାହ ପାଇଁ କୌଣସି ବରପାତ୍ର ଆସିଲେ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ସାନଝିଅର ବିବାହ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବରପାତ୍ର ଆସିଲେ । ବାହାଘର ଦିନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ଏହାପରେ ଅନ୍ୟ ଛଅ ଭଉଣୀ ସେହି ସାନ ଭଉଣୀକୁ ମାରିବାର ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କରି ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯିବାକୁ କହିଲେ । ଜଙ୍ଗଲ ଯିବା ବାଟରେ ସେମାନେ ସାନ ଭଉଣୀକୁ ଗୋଟିଏ ହୁଙ୍କା ପାଖକୁ କୋଳି ତୋଳିବା ପାଇଁ ପଠେଇଲେ । ସେଠାରେ ଆଗରୁ ରହୁଥିବା ଗୋଟିଏ ସାପ ସାନ ଝିଅକୁ କାମୁଡ଼ିଦେଲା । ଅନ୍ୟ ଭଉଣୀମାନେ ଅଚେତ ଅବସ୍ଥାରେ ତାକୁ ଆଣି ଘରେ ରଖିଲେ । ପରଦିନ ବର ଆସିବା ପରେ ସେ କନ୍ୟାକୁ ଡକାଗଲା । ମାଆ ଯାଇ ପ୍ରଥମେ ଡାକିଲା- ଉଠଲୋ କନକ ରାଣୀ, ବସଲୋ କନକ ବେଦୀରେ ।

ସାଦବ ଇଂଞ୍ଜାରା ବରଡେନ କାନିଆଁ ଗମନମ୍ ଆମ୍‌ତେ । କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡ,- "ବୁଲୁର୍ ଆରିମ୍‌ଡେ ବଇଁଜ୍ ଡ଼କ ଆରିମ୍‌ଡେ ବଇଁଜ୍ । ନନ୍‌ଚେର ସାତ ବଉଣୀ ଗଟାଂତେ ନକୟ ବାବୁଙ୍ଗ୍ ରାଣୀ କପାଲତେ ଜିବ । ଆରତେ ଆରିମାନ୍‌କି ବୁବ୍‌ଲୁର୍ । ଅଚତା ବର ଅଁନଜ ଜୟଜ୍ଞୁ କାନିଆରାଏତେ ବାବୁଙ୍ଗ୍ ବିଷ ଗାରେ ସେକେ । ବରଆ ଲୁକରକି ଚେରମୂଳି ଅଷ କାନିଆଁରାଏତେ ଡିଞ୍ଜକି । କାନିଆଁରାଏ ଡ଼ିଅ ଇଆନା । ବାହାଘର କୁରିଆନା । ଅଚତା କାନିଆଁରାଏ ସମୁଦାଏ ଆଜିର କିତେ ଡାକେଅ । ଡୁଡୁଙ୍ଗ୍‌ଡ଼ା ବଳରା ଆଜିରକିତେ ବାବୁଙ୍ଗ୍ ବିଷ ତଣ ଡିଡିଂଞ୍ଜ । ଆରକି ଉରକିଜ ଡୁଂଡକି । ସାନ ବକରାଏର କୁଇଁକାର୍‌ଡ଼ା ଇଞ୍ଜାରାତେ ଡ଼ିଅର ରଏଆନା ।

ସାହାଡ଼ା ଘରର ପୁଅ ଆସିଛି ବିବାହ ହେବା ପାଇଁ । ଝିଅ କହିଲା- ଉଠି ନ ପାରଇ ମାଆ, ବସି ନ ପାରଇ । ଆମ୍ଭେ ଯାଇଥିଲୁ ସାତ ଭଉଣୀ, ବାଟରେ ପାଇଲୁ ସର୍ପ ରାଣୀ । ମଥାକୁ ମାଇଲା ଚୋଟ । ଏହାପରେ ଆଉ କେହି ଉଠାଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ବର ନିଜେ ଯାଇ ଦେଖିଲା ଯେ ଝିଅ ସର୍ପ ବିଷରେ ମରିବା ପ୍ରାୟ ପଡ଼ିରହିଛି । ବରପକ୍ଷ ଲୋକ ବିଷ ହରଣ ଚେର ଦେଲେ । କନ୍ୟା ଭଲ ହେଲା ଓ ବିବାହ ଶେଷ ହେଲା । ଏହାପରେ ସେ କନ୍ୟା ତା'ର ଭଉଣୀମାନଙ୍କୁ ନିଜର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା ପାଇଁ ଡକେଇଲା । ନିଜର ଭଉଣୀମାନଙ୍କୁ ଘରକୁ ଫେରିବା ଦିନ ସାପ ବିଷ ଖୁଆ ପଠେଇ ଦେଲା । ସେହି ଛଅ ଭଉଣୀ ଫେରିବା ବାଟରେ ପଡ଼ି ବିଷଜ୍ୱାଳାରେ ମରିଗଲେ । ସାନ ଝିଅଟି ସୁଖରେ ଶ୍ୱଶୁର ଘରେ ରହିଲା ।

ତୁପକ୍ ତାଲମିଞ୍ଜ୍ କୁଇଆନ୍ (ପେଚା ପାନେ ପାଇଲା)

ମୁଇଣ୍ଟ ଗାଅଁତେ ମୁଇଁଣ୍ଟ ବୁଢ଼ା ଆସିଆନା । ଆର କୁଟୁମର୍ ଆଉ କନନ୍ ବଲେଜ୍ ସବାନ୍ଜ ରଏନମାନ୍ । ଆର ବୁଗିଚାରାତେ ବାଇଗଣ, ଶିମ, କାଳାର୍, ମେଣ୍ଡାଶିଂଗ, ବାଇତାଲୁବ୍, ଶୁକୁଡାକ୍, ତାସ କିବ୍ ସେରାନା । ଏରେ ବଗିଚାରେବ ଦିନି ମୁଇଣ୍ଟ ତୁପଗ୍ ଡେନଜ ବାଇତାଲୁବ ଜିମିଞ୍ଜ୍କେ । ବୁଢ଼ା ଦିନମିଞ୍ଜ୍ ବିଚାର କିବ, ତୁପକ୍ତେ ଦିନମିଞ୍ଜ୍ ତାଲମିଂ ଡିମିଞ୍ଜ୍ ।

ଗୋଟିଏ ଗାଆଁରେ ଗୋଟିଏ ବୁଢା ଥିଲା । ତାର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଧରି ସେ ଗାଆଁରେ ରହେ । ବୁଢା ବଗିଚାରେ ବିଭିନ୍ନ ପନିପରିବା ଯଥା ବାଇଗଣ, କଖାରୁ, ଲାଉ, ଭେଣ୍ଡି, ଶିମ୍ବ ଆଦି ଚାଷ କରିଥିଲା । ସେହି ବଗିଚାକୁ ସବୁଦିନ ଗୋଟିଏ ପେଚା ଆସେ । ସେ ବାଡ଼ିବଗିଚାର ସବୁ ପନିପରିବା ଖାଇଦିଏ । ଦିନେ ବୁଢା ବିଚାର କଲା ଆଜି ପେଚାକୁ ପାନେ ଦେବି । ସେ ବଗିଚାରୁ ଗୋଟିଏ ବୋଇତାଳୁ ଆଣିଲା ।

ବଗିଚାତା ମୁଇଁଣ୍ଟ ବାଇତାଲୁବ୍ ଅରେନ, ଆରା ଆଲୁଂଣ୍ଡା ମିନ୍ଦିରେ ଆରିୟାୟଜ ଲାଲାଜ୍ ରାସଂ ଉସିଗଜ ବାସା୍ଜ୍ଡ଼ ଏରାତେ ଉନ୍‌ଟେର । କୁଦିଲ ଅଲାକ୍ ମୁଇଁଣ୍ଟ ଡାନ ଯିମିତି ତୁପକ୍ ଆରିମ୍‌ଢ଼େ ଜେନା କଂ କଂ । ତୁପକ୍ ଡେନ ଶୁକୁଡାକ୍ ସାମୁରାତେ ଡକଆନ୍ ଜିମେ ଗାମ । ତୁମୁଣୀର ଉସିଗ ଯିନ୍ତି ତୁମୁଣିର ଲାଲାଜ୍ କଲବ । ଏରେ ତାସୁନ୍ ଚୁପକ୍ ମେସାର୍‌ତେ ବୁଗିଚାରେବ ସରେତେ ଆଡେଣ୍ଡେ । ଏରେ ଦିନ ତାସୁନ୍ ତୁପକ୍ ତାଲମିଞ୍ଜ୍ କୁଇଆନ୍‌ଜ ମେସାର୍‌ତେ ଆଡେନ୍‌ତେ ।

ଏହାପରେ ବୋଇତାଲୁ ଭିତର ଅଂଶ ଅତି ଯତ୍ନ ସହକାରେ ବାହାର କରିଦେଲା । ଘର ଭିତର ଚୁଲିରୁ ନିଆଁ ସେହି ବୋଇତାଲୁ ଭିତରେ ପୁରାଇ ରଖିଦେଲା । ଏହା ଉପରେ ଗୋଟିଏ କଦଳୀ ପତ୍ର ଘୋଡ଼ାଇ ରଖିଦେଲା ଯେମିତି ପେଚା ଜାଣିପାରିବ ନାହିଁ । ଏହାପରେ ପେଚା ଆସି କଖାରୁ ପାଖରେ ବସିଲା । କଖାରୁକୁ ଖାଇବ ବୋଲି ଥଣ୍ଟ ପୁରାଇବାରୁ ଥଣ୍ଟ ପୋଡ଼ିଗଲା । ଏହାପରେ ସେହିଦିନଠାରୁ ଦିନବେଳା ପେଚା ଆଉ ବଗିଚାକୁ ଆସେ ନାହିଁ ।

ଶୁକୁରୁଆ ସପନ (ଶୁକ୍ରୁର ସ୍ୱପ୍ନ)

ମୁଇଁଣ୍ଟ ଗାଅଁତେ ମୁଇଁଣ୍ଟ କଙ୍ଗେର୍ ଆସିଆନା । ଆରା ନାଅଁର ଶୁକୁରୁ, ଆର ସୁବୁଦିନ ମେରମ୍ ସରାଏକେ । ଆରକା ଇଞ୍ଜାଁରାକା ଜେଉଁ ଜୀବଜୁନ୍ତୁରିକି ଆସିକିକି ଆରକି ବିରି କାମରେ ଲାଗେରେକି । ଦିନମିଞ୍ଜ୍ ଆର ବାବେ ବାବେ ଲେବେର ବଲଆ ସପନ ଜୟ । ଆର ଆଗିଲା ଅଳେଜ୍ ଆବଅନ । ଅଳେଜ୍ ଗାମ, "ଶୁକୁରୁ, ଆଁଞ୍ଜ୍ତେ ଆମା ଇଞ୍ଜାବ ଗଂଆ ଆମ୍ତେ ଆଂଞ୍ଜ୍ ସୁଗାଇ ଉପକାର କିବେ ।" ଆଞ୍ଜ୍ ଆମ୍ତେ କିର ଡିଞ୍ଜମ୍ । ଆଞ୍ଜାଁ କନନିଣ୍ଡିକିବ ଆମ୍ ଜୁମିତେ ସିଲୁକ୍ ମିସିନା । ଅଚତା ମୁଇଁଣ୍ଟ ମେରମ୍ଆବ ଅନ । ମେରମ ଗାମ, "ଆଞ୍ଜ୍ତେ ଉନା ।"

ଗୋଟିଏ ଗାଆଁରେ ପିଲାଟିଏ ଥିଲା । ତାର ନାମ ଶୁକ୍ରୁ । ସେ ପ୍ରତିଦିନ ଛେଳି ଚରାଇବାକୁ ଯାଏ । ସେ ମନରେ ଭାବୁଥିଲା ଯେ ଘରେ ଯେଉଁ ଜୀବଜନ୍ତୁମାନେ ରହିଛନ୍ତି ସେମାନେ ସବୁ କୌଣସି କାମରେ ଲାଗନ୍ତି ନାହିଁ । ଦିନେ ଏକଥା ଭାବି ଭାବି ଶୋଇପଡ଼ିଲା ଓ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଲା । ସେ ପ୍ରଥମେ ଗୋଟିଏ ଗାଇ ପାଖକୁ ଗଲା । ଗାଇ କହିଲା ଶୁକ୍ରୁ ତମେ ମୋତେ ତୁମ ଘରକୁ ନିଅ । ମୁଁ ତୁମର ବହୁତ ଉପକାର କରିବି । ମୁଁ ତୁମକୁ କ୍ଷୀର ଦେବି ଓ ମୋର ଛୁଆ ତୁମ ଜମିରେ ହଳ କରିବ । ଏହାପରେ ସେ ଗୋଟିଏ ଛେଳି ପାଖକୁ ଗଲା । ସେ କହିଲା ମୋତେ ରଖ ।

କୁବାଅଜ ଆଞ୍ଜ୍ତେ ମାପ୍ସଂଙ୍ଗା ବିରି ରୁଙ୍କୁବ୍ ମେସଂଙ୍ଗା । ଅଚତା ଶୁଆ କନ୍ତେରାବ ଅନ । ଶୁଆ ଗାମ, "ଆଞ୍ଜ୍ତେ ଆମ୍ ଉନା । ଆମା ସାଙ୍ଗେ ଆଞ୍ଜ୍ ଗାତାଏନା ।" ଆମ୍ତେ ମୁଇଣ୍ଟ ଗତାଗୀତି ସାଙ୍ଗ ମିକୁଇନା । ଅଚତା ସେଙ୍କଏଆବ ଅନ । ସେଙ୍କଏ ଗାମ, "ଆଞ୍ଜ୍ତେ ଆମ୍ ଉନା । ଆଞ୍ଜ୍ କୁବାୟଜ ଆମ୍ତେ ସୁସୁତେର୍ ଆଉ ଆଏଲା ଡିଞ୍ଜମ । ବୁନ୍ଦୁକି ଡେନ କିଜ ଆଞ୍ଜାଁ ଆଏଲା ମିଡ଼ିଞ୍ଜେଁ । ଆଞ୍ଜ୍ କେରାବାନଜ ସେକାଲ ଇଆନ୍ ବୋଲି ମକଂଏଁ । ଏରେବେଲା ମୁଇଁଣ୍ଟ ସେଙ୍କଏ କେକେରେ କେର୍ ଗାମ, ଶୁକୁରୁଆ ଲେବେରଡ଼ ବାଟୁଂଆନା । ବୁଇରତେ ଗାମ, "ନିଞ୍ଜାଁ ଇଞ୍ଜାଁ ପଶୁ କନ୍ତେର୍ଡିକି ସତ ଆସିକେକି, କେତେ ଉପକାର କିବ୍କେକି । ଏରେ ତାସୁନ ଶୁକୁରୁ ଇଞ୍ଜାଁବିତ ଉନାନ୍ଜ କୁସିରେ ଚଲେଅ ।

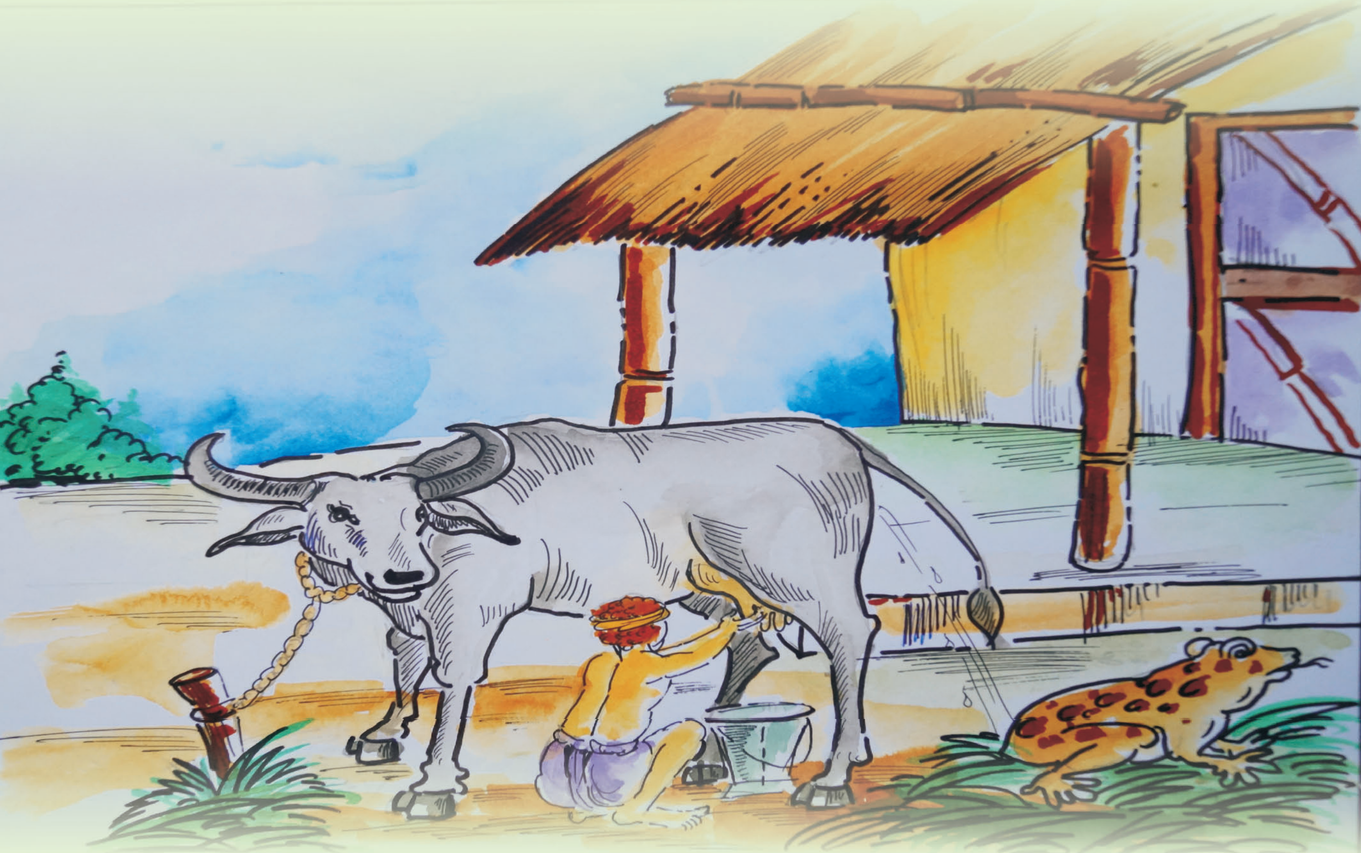

ବଡ଼ ହେଲେ ମତେ ବିକ୍ରି କରି ତୁମେ ଚାଉଳ କିଣି ପାରିବ । ଏହାପରେ ସେ ଶୁଆ ପାଖକୁ ଗଲା । ଶୁଆ କହିଲା ମୋତେ ନେଇ ରଖିଲେ ମୁଁ ତୁମ ସହିତ କଥା କହିପାରିବି । ତୁମକୁ ଗୋଟିଏ କଥାକୁହା ସାଙ୍ଗ ମିଳିଯିବ । ଏହାପରେ କୁକୁଡ଼ା ପାଖକୁ ଗଲା । ସେ କହିଲା, "ମୋତେ ତୁମେ ମାରି ମୋର ମାଂସ ଖାଉଛ । ବନ୍ଧୁ ଆସିଲେ ମୋର ମାଂସରେ ଅତିଥି ଚର୍ଚ୍ଚା କରୁଛ । ମୁଁ ରାବିଲେ ସକାଳ ପାହିଲା ବୋଲି ଜାଣୁଛ ।" ଏହି ସମୟରେ ଗୋଟିଏ କୁକୁଡ଼ା ରାବ ଦେଲା । ଶୁକ୍ରୁର ନିଦଭାଙ୍ଗିଗଲା । ସେ ତାର ମାଆକୁ କହିଲା ଆମ ଘରର ପଶୁପକ୍ଷୀ ସତେ କେତେ ଉପକାରୀ ?

ଜୁଲାମୁଣି ଗାତା (ଝୁଲାମୁଣି କଥା)

ମୁଇଁଣ୍ଟ ରାଇଜଆ ଗୁରିବ ବାମଣ ଆସିଆନା । ଆରା କନନ୍‌ଡ, କୁଟୁମର ଆଉ କଞ୍ଚେଲାନ୍‌ଡ଼ ଚାରିଜଣ କୁଟୁମାଳି । ଗରିବ ବାମଣ ଦିନି ବିକ ଗାର୍‌ଡ଼େ । ଭିକ ଅରେନ୍‌କେ ବିରି ଆରା ପୁରିବାର ଚଳାଏକେ । ଦିନମିଞ୍ଜ୍ ଆଉମିନକ୍‌ତା ବାମଣ ଆରା ଇଂଞ୍ଜାଁରେବ ଡେନ । ଆରତେ ଗାମ୍, "ଆମ୍ ସଅରବ ମନ୍‌ତାନା କାମ ପାଇଟି ମିକିବାନ୍‌ଜ ପଇସା ପତ୍ର ସୁଗାଇ ମୁକୁଇନା ।" ଆଞ୍ଜାଁ ଗାତା ସମାବିରି ସଅରବ କମ କିକିବ୍ ଅନାଡାଏ । ଆରା କୁଟୁମରତେ ଗାମ, "ଆଞ୍ଜ୍ ତେରା ସଅର ଅନା । ଆଞ୍ଜା ଲାଗି ଗାଣ୍ଡାମିଂ ମଣ୍ଡା ଅଳାଗ୍ କିବେ ।" ଆରା କୁଟୁମର ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ବୁଆ କବ୍‌ସର ଢ଼େଙ୍କିତେ ଡୁଲୁଂଙ । ରକୁଂବ ଡୁଲୁଂଅଁଜ ଅଳାଗ୍ ବନାଅଁ ।

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଗରିବ ବ୍ରାହ୍ମଣଟିଏ ଥାଏ । ଘରେ ପୁଅ, ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଝିଅ ଚାରିଜଣ ଗୋଟିଏ ପରିବାରରେ ଚଳୁଥିଲେ । ଗରିବ ବ୍ରାହ୍ମଣଟି ସବୁଦିନ ଭିକ୍ଷା ମାଗି ଆଣି ନିଜର ପରିବାର ଚଳାଉଥାଏ । ଦିନେ ଆଉ ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସେଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଘରକୁ ଆସିଲା । ତାକୁ କହିଲା ତୁମେ ସହର ଯାଇ କାମକଲେ ଭଲ ରୋଜଗାର କରିବ । ତୁମେ ଯାଅ ସହରରେ କାମ କରିବ । ସେହି ବ୍ରାହ୍ମଣଟିର କଥାମାନି ସେ ସହରକୁ ଯିବାକୁ ମନସ୍ଥ କଲା । ତା ସ୍ତ୍ରୀକୁ କହିଲା, "ମୁଁ କାଲି ସହରକୁ ଯିବି, ମୋ ପାଇଁ ଚାରିଗଣ୍ଡା ମଣ୍ଡାପିଠା ତିଆରି କରିଦେ । ତାର ସ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଧାନ ଶୁଖାଇ ଢିଙ୍କିରେ କୁଟିଲା । ତା ପରେ ଚାଉଳ ଭିଜାଇ ବାଟିକୁଟି ପିଠା ତିଆରି କଲା । ସକାଳ ହେଲା । ବ୍ରାହ୍ମଣଟି ପିଠାଧରି ପାଖ ସହରକୁ ଯିବାକୁ ବାହରିଲା ।

ସେକାଲ ଇଆନା ବାମଣ ଅଲାଗ୍ ସବାନ୍ ଯ ଏକେଟା ସଅରବ ଆରିଆନା । ଅନ ଅନ ମୁଇଁଣ୍ଟୁ ବଲସୁମୁସିଞ୍ଜ୍ ତୁଲିତେ ଜିରାଏଆନା । ଆରତେ ତିଲାଜାନା । ଆର ବାବେଅ ମୁଇଁଟମଣ୍ଡା ଜିମେ ରି ସମନ୍ଦାଏ ଜିମେ । ଏରେ ବଲସୁମୁସିଞ୍ଜ୍ ଆଲିଂତା ଗାଣ୍ଡାମିଞ୍ଜ୍ ବୁତ ଆସିଆନ୍କି । ଆରକି ବାମଣଆ ବିଲିରତେ ଲଂସେକିକି । ଏରେ ବୁତରେକି ଗାମକି, "ଏ ବାମଣ ଏରେକି ନିଞ୍ଜ୍ତେ ଡିଞ୍ଜେଆନେ ଏରେକି ନିଜିମ୍କେ । ଏରେ ବଦଲରେ ଆମ୍ତେ ଜୁଲାମୁଣି ନିଡିଂଞ୍ଜମ୍ ।" ଏରେ ଜୁଲାମୁଣିତେ ଯାଆମେଗାନା ତା ଡିମିଞ୍ଜ୍ । ବାମଣ ବୁତକା ଗାତାର କିତେ ରାଜି ଇଆନା । ଆର ସମଦାୟ ଅଲାଗ୍ ଆରକିତେ ଡ଼ିଞ୍ଜ । ଜୁଲାମୁଣି ସବାନ୍ଜ ଇଞ୍ଜାଁବ ଡେନ । ଆର ଡେଙ୍ଗଡେଙ୍ଗର୍ ମୁଇଣ୍ଟ ଗାଆଁତେ ବୁଲୁ ଇୟାନ୍ ।

ଯାଉ ଯାଉ ବାଟରେ ଗୋଟିଏ ବରଗଛ ମୂଳେ ବସିଲା । ଗରିବ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଭୋକ ଲାଗିଲା, ସେ ଭାବିଲା ଏକ ଗଣ୍ଡା ଖାଇବି ନା ସବୁଯାକ ଖାଇଦେବି । ସେହି ବରଗଛ ଉପରେ ଚାରୋଟି ଭୂତ ଥାଆନ୍ତି । ସେମାନେ ବ୍ରାହ୍ମଣର ଗତିବିଧି ସବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥାନ୍ତି । ସେହି ଭୂତମାନେ କହିଲେ- ହେ ବ୍ରାହ୍ମଣ, ସେ ପିଠାଗୁଡ଼ିକୁ ଆମକୁ ଦେଇଦେ । ଆମେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଖାଇବୁ । ତା ବଦଳରେ ଆମେ ତୋତେ ଗୋଟିଏ ଝୁଲାମୁଣି ଦେବୁ । ସେ ମୁଣିକୁ ତୁ ଯାହା ମାଗିବୁ, ସେ ତାହା ଦେବ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ଭୂତଙ୍କ କଥାରେ ରାଜି ହୋଇଗଲା । ସେ ସମସ୍ତ ପିଠା ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଇ ଝୁଲାମୁଣିଟି ଧରି ଘରକୁ ଫେରିଲା । ସେ ଫେରିବା ବାଟରେ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୋଇଗଲା । ସେ ଗାଁର ନାଁ ହେଉଛି ଚବାଡିହା ।

ଏରେ ଗାଆଁରା ନାଅଁ ଚଲାଡିଆ । ଏରେ ଗାଅଁରା ମିନିଗ୍ ଦୁନି ଇଞ୍ଜାଁ ଆସିଆନା । ଆର ଏରେ ଇଞ୍ଜାରେବ ଅନନାନ୍‌ତେ ରାତି କଟାଏ ବିରି ସେକାଲ ଇଆନ୍‌ଜ ଅନା । ମନେ ମନେ ବାବେଅ । ରାତିଆ ତିଲାଜ୍ ଜାନ୍, ଏରେ ଜୁଲାମୁଣିତେ ତଣ ଗାରାନ୍ । ଜୁଲାମୁଣି ତଣ ଡିଞ୍ଜ । ଏରେ ଜୟଜ ଦୁନିଲୁକ ତାଟକା ଇଆନା । ଆର ସୁଇଣ୍ଡ ଜୁଲାମୁଣି କୁଇନା ବୁଲି ଯୋଜନା କିବ । ତଣ ଉର ବିରି ବାମଣ ଲେବେର । ଏରେବେଲା ଦୁନି ଲୁକରେ କନନ୍‌ଡବ୍ ବାମଣତେ ତରକିଆଜ ରାସେତାତେ ଗଡାଅକିଆ । ଆରା ଜୁଲାମୁଣିରେ ଗଗାନ୍‌କିଆ । ବାମଣ ମେକର୍‌ତା ଏରେ ବଲସୁମୁସିଞ୍ଜ୍ ମୂଳବ ଅନ । ବୁତ କିତେ ସମଦାୟ ଦୁକ ଜଣାୟାନ୍ । ଏରେ ଅଂଙକିଯ ଅମ୍ବାଟ ଜିନିଷ ଡିଞ୍ଜକି ।

ସେ ଗାଆଁରେ ଗୋଟିଏ ଧନୀଘର ଥାଏ । ସେ ସେହି ଘରକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କ ଘରେ ରାତିଟି କଟାଇ, ସକାଳୁ ଘରକୁ ଯିବ ବୋଲି ମନରେ ଭାବି ସେଠାରେ ରାତିରେ ରହିଲା । ରାତିରେ ଭୋକ ହେବାରୁ ସେ ଝୁଲାମୁଣିକୁ ଭାତ ମାଗିଲା । ଝୁଲାମୁଣି ଭାତ ଦେଲା । ଏହା ଦେଖି ଧନୀ ଲୋକଟି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲା ଓ ସେହି ମୁଣିକୁ ପାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରି ସେ ଏକ ଯୋଜନା କଲା । ବ୍ରାହ୍ମଣଟି ଖାଇସାରି ଶୋଇପଡ଼ିବା ପରେ ଧନୀ ଲୋକ ଓ ତାର ପୁଅ ମିଶି ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ବାନ୍ଧି ରାସ୍ତାରେ ଗଡ଼ାଇ ଦେଲେ ଓ ଝୁଲାମୁଣିଟି ନେଇଗଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ପୁଣି ବରଗଛ ମୂଳକୁ ଗଲା ଓ ଭୂତମାନଙ୍କୁ ସବୁ ଦୁଃଖ କହିଲା ।

ମୁଇଣ୍ଟ ଶଙ୍କ ଆଉ ମୁଇଣ୍ଟ ବାଡ଼ି ଡ଼ିଞ୍ଜାକି । ଶଙ୍କତେ ଟାଙ୍କା ମେଗାରାନ୍‌ଜ ଟାଂକା ଡିମିଞ୍ଜେଁ । ବାଡ଼ି ଚୁର ଲୁକତେ ମାବୁଜ୍ ଆର ପୁଣି ଏରେ ଦୁନି ଇଞ୍ଜାଁରାବ ଅନ । ଏରାତେ ରଏଆନା ଦୁନି ଲୁକ ପୁଣି ଅମ୍ବାଟ ଜିନିଷଗ ଗଗ୍‌ଡ଼ା ଦିରେ ଯୋଜନା କିବ । ରାତିଆ ଶଙ୍କ ଆଉ ବାଡ଼ିତେ ଚୁର କିକିବ୍‌ତେ ଅନ, ଏତେ ବାଡ଼ି ଆରକିତେ ଡେଗେ ଡେଗେତା ସୁଗାଇ ଆବୁଜ । ଆରକି ଗଗ୍‌ସେରାନ୍‌କି ଜୁଲାମୁଣି, ଶଙ୍କ ଆଉ ବାଡ଼ି ବାମଣତେ ପେରାଅକି । ବାମଣ ଏରେକିତେ ସବାନ୍ ବିରି ଇଞ୍ଜାବ ପେରେଅ । ଦୁନି ଇଆନ୍‌ୟ କୁସିରେ ଚଲେଅ । ଏରେ ଦିନ ତାସୁ ବାମଣ ବିକ ଗାଗାର୍ ସାଡେଅ ।

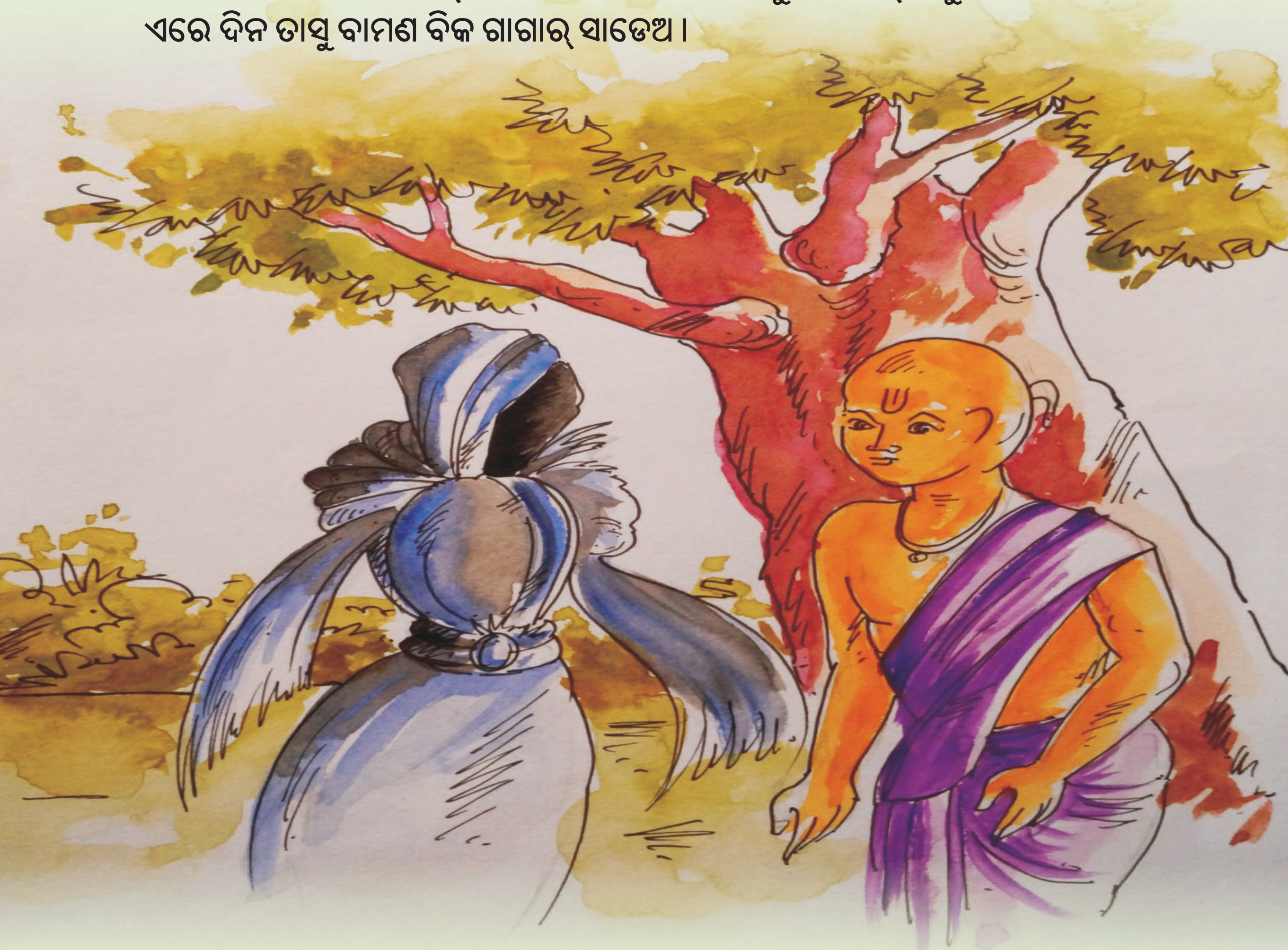

ଏହାଶୁଣି ସେମାନେ ଦୁଇଟି ଜିନିଷ ଦେଲେ । ଗୋଟିଏ ଶଙ୍ଖ ଓ ଗୋଟିଏ ବାଡ଼ି । ଶଙ୍ଖକୁ ଟଙ୍କା ମାଗିଲେ ଟଙ୍କା ଦେବା ସହିତ ବାଡ଼ିଟି ଚୋରି କରିବା ଲୋକଙ୍କୁ ପିଟିବ । ସେ ପୁଣି ଯାଇ ସେହି ଧନୀ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେମାନେ ଏଥର ଏହି ଦୁଇଟି ଜିନିଷ ନେବେ ବୋଲି ଯୋଜନା କଲେ । ରାତିରେ ଶଙ୍ଖ ଓ ବାଡ଼ି ଚୋରୀ କରିବା ପାଇଁ ଯିବାରୁ ବାଡ଼ି ତାଙ୍କୁ ପିଟିଲା । ସେମାନ ପୂର୍ବରୁ ନେଇଥିବା ଝୁଲାମୁଣି ସହ ଶଙ୍ଖ ଓ ବାଡ଼ି ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଫେରାଇ ଦେଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ଘରକୁ ଗଲା ଓ ଧନୀ ହୋଇ ଖୁସିରେ ରହିଲା । ସେହି ଦିନ ଠାରୁ ସେ ଭିକ୍ଷାବୃତ୍ତି ଛାଡ଼ିଲା ।

ଅଂସ ଆଉ ଗୁଆଁଗ୍ (ହଂସ ଓ କାଉ)

ନୁଦି କୁଲଆ ମୁଇଁଣ୍ଟ ମାଟା ବଲ ସୁମୁସିଂ । ସୁମୁସିଂଡେ ଅଲାଗ୍‌ସୁଗାଇ ଆସିଆନ୍‌ଏତେ ବଡେଆଁ ଜଜଏ ନମାନା । ଲାଙ୍କାତାସୁନ୍ ଜୟକିଲେ ମାଟା ଚାତା ଡେଗାନ୍ ମନେ ଇନମାନା । ବଲ ଅଲାଗ୍‌ଡେକି ପୁରା ବଅଲର । ବେଲଆ କିରଣର ଆରତେ ବେଦକିକିବ୍ ଆରିମ୍‌ଡେ ଜେନା । ଏରାଦିରେ ବଲ ସୁମୁସିଂ ତୁଲିରେ ପୁରା ଏମାଣ ଲାଗେରେ । ଲାଙ୍କା ଲାଙ୍କାତାସୁନ୍ ଲୁକକି ଡେନକିଜ ଏରେ ସୁମୁସିଞ୍ଜ୍ ତୁଲିତେ ଡକରେକି । ଏରେ ସୁମୁସିଂ ଡାଲତେ ମୁଇଁଣ୍ଟ ଗୁଆଁଗ୍ ଆଉ ମୁଇଁଣ୍ଟ ଅଂସ ଇକୁଡ଼ିଆ ଜଲାଇଆନ୍‌କିଆଜ ରଏନମାନ୍‌କିଆ । ଗୁଆଁଗା ରଙ୍ଗର ପୁରା ଆଟିକା ତାକୁରି କାଳିଆ । ଅଂସଆ ରଙ୍ଗର ଦୁଦତା କୁରି ଆଣ୍ଡାରାର । ଗୁଆଁଗ୍ ଅସକରା ଗିନିଷ ଜିମ୍‌କେ । ବିରି ବିରିକ ତିଅ କବ୍‌କେ । ଏଲେ ଅଂସ ଡାକ୍‌ତା ଡିଅଜିନିଷ ଆଚ୍‌ଡାଗାନ୍‌ଜ ଜିମ୍‌କେ । ବାଗି ଗିନିଷତେ ଟିଅକ୍‌କେ ।

ନଦୀ କୂଳରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଣ୍ଡ ବରଗଛ । ଗଛଟି ପତ୍ର ଗହଳିରେ ଭାରି ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଥିଲା । ଦୂରରୁ ଦେଖିଲେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଣ୍ଡ ଛତା ପରି ମନେ ହେଉଥିଲା । ବରପତ୍ର ଭାରି ବହଳ । ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ ତାକୁ ଭେଦକରି ପାରେନାହିଁ । ତେଣୁ ବରଗଛ ତଳ ଭାରି ଶୀତଳ ଲାଗେ । ଦୂର ଦୂରାନ୍ତରୁ ବାଟୋଇମାନେ ଆସି ସେହି ଗଛ ତଳେ ବିଶ୍ରାମ ନିଅନ୍ତି । ସେହି ଝଙ୍କାଳିଆ ବରଗଛ ଡାଳରେ ଗୋଟିଏ କୁଆ ଓ ଆଉ ଗୋଟିଏ ହଂସ ଏକାଠି ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ବାସ କରୁଥିଲେ । କୁଆଟିର ରଙ୍ଗ ରନ୍ଧା ହାଣ୍ଡିଠାରୁ କଳା । ହଂସଟିର ରଙ୍ଗ ଦୁଧଠାରୁ ଧଳା । କୁଆ ଅସନା ଜିନିଷରେ ବସେ । ପୋକ ଜୋକ ଖାଏ, ମାତ୍ର ହଂସ ପାଣିରୁ ଭଲ ଜିନିଷ ଛାଣି ଖାଏ । ଖରାପ ଜିନିଷକୁ ଛାଡ଼ି ଦିଏ ।

ବାନଲଂଆଁ ରଙ୍ଗ ଯିମିତି ଅଲଗା, ବି ଅଲଗା । ଗୁଣ ବି ବାନଲଂଆଁ ଅଲଗା ଅଲଗା ଅଂସଆ ସବୁଡିଅ ଗୁଣ ବଲତେ ଗୁଆଁଗା ସବୁ ବାକି ଗୁଣ ଆସିଆନା । ଦିନମିଞ୍ଜାଁ ଗାତା କାରା ଟାଏ ଗାମ୍‌ସେକେ ଏରେବେଲା ମିନଗ୍ ଲୁକ ଡେନଜ ଏରେ ସୁମୁସିଂ ତୁଳିତେ ଜିରାଏଆନା । ଇଜିଙ୍ଗ୍ ଇତିର ତଲେଆନ୍‌ଜ ଲେବେର । ସୁମୁସିଂ ତୁଳିରେ ବଡ଼ିଆଁ ଏମାଣ ଆସିଆନା । ଶିକାରୀ ମୁଇଁଣ୍ଟ ଲୁକରେ ଗଟାଙ୍ଗ୍ ଡାଇଙ୍ଗ୍‌ସେର, ଆଏତୟେ ସେରାନ, ଏରେ ପୁରା ଡିଅ ଇଆନା । ଆର ପୁରା ଆରାମରେ ଲେବରଜ ଉଂଡିର । ଅଂସ ଏରେ ବେଲା ସୁମୁସିଂ ଆଲିଙ୍ଗ୍‌ତେ ଡକସେରାନା । ଲକାବ ଲଂଅ, ଶିକାରୀରେ ଲକାରା ଲେବେର୍‌ସେକେ । ସୁମୁସିଂ ଡ଼ାଲତା କାରା ଅନଜ ଶିକାରିଆ ମୁଆଁରା ଅଲଗ୍‌ସେରେ । ଅଂସଆ ମନର ସୁଗାଇ ଡିଅ ।

ଦୁହିଁଙ୍କର ରଙ୍ଗ ଯେମିତି ଅଲଗା, ଖିଆପିଆ ମଧ୍ୟ ଅଲଗା, ଗୁଣରେ ମଧ୍ୟ ଦୁଇ ଚଢେଇ ଅଲଗା । ହଂସ ଭଲ ଗୁଣର ଅଧିକାରୀ । କିନ୍ତୁ କୁଆ ଭିତରେ ସବୁଯାକ ଦୁର୍ଗୁଣ । ଦିନକର କଥା । ଉଦୁଉଦିଆ ଦି ପ୍ରହରବେଳେ ବାଟୋଇଟିଏ ଆସି ସେହି ବରଗଛ ତଳେ ଆଶ୍ରୟ ନେଲା । ଗୋଡ଼ ହାତ ଲମ୍ବାଇ ଶୋଇପଡ଼ିଲା । ଗଛ ତଳଟି ବେଶ୍ ଥଣ୍ଡା ଥିଲା । ବାଟୋଇ / ଶିକାରୀଟିର ପଥଚଲା କଷ୍ଟ କୁଆଡେ ଚାଲିଗଲା । ସେ ଆରାମରେ ଶୋଇକରି ଘୁଙ୍ଗୁଡ଼ି ମାରିଲା । ହଂସ ସେତେବେଳେ ବରଗଛରେ ବସିଥିଲା । ତଳକୁ ଚାହିଁଲା, ଶିକାରୀ ଭୂଇଁ ତଳେ ଶୋଇଛି । ଗଛଡାଳର ଫାଙ୍କାରୁ ଖରା ଆସି ତା ମୁହଁରେ ପଡ଼ିଛି । ହଂସର ସ୍ୱଭାବ ବହୁତ ଭଲ ।

ପରଆ ଉପକାର କିକିବ୍‌ତେ ଆରତେ ଡିଅ ଲାଗେରେ । ଶିକାରିଆ ମୁଅଁରାତେ କାର ଅଲଗ୍‌ସେରାନ୍ ଜୟଜ ଆରା ମନରାତେ ଦୟା ଇଆନା । ଆର ସୁମୁସିଂ ତୁଲିବ ଡେନଜ ଅମ୍ୱାଟଲଙ୍ଗ ଡେଣାରତେ ମେଲା କିବଜୁ କାରା ଡେଙ୍ଗନମାନା ପାଙ୍କାରେ ବନ୍ଦ ଇଆନା । ଆର ନିଜେ କଷଟ କିବଜ ଶିକାରୀତେ ଆରାମ ଡିଞ୍ଚ୍ଅଁ । ଅଂସଆ ଗୁଣର ଯେତିକି ଡିଅର ଗୁଆଁଗା ଗୁଣର ସେତିକି ବାଗିର ଆସିଆନା । ଅଂସଆ କମରତେ ଆରତେ ଡିଅ ଆଲାଗେଆନା । ଆରା ମନରାତେ ମୁଇଁଣ୍ଟ ଚାଣ୍ଡାଳ ବୁଦ୍ଧି ଡୁଇରାନ ମାନେ କେଚଲ ବୁଦ୍ଧି ଡୁଇରାନା ।

ପରର ଉପକାର କରିବାକୁ ତାକୁ ସୁଖ ଲାଗେ । ଶିକାରୀ ମୁହଁରେ ଖରା ପଡ଼ିଥିବାର ଦେଖି ତା ମନରେ ଦୟା ହେଲା । ସେ ଗଛ ତଳକୁ ଆସି ଦୁଇ ଡେଣାକୁ ଏପରି ମେଲାଇ ଦେଲା ଯେ ଖରା ଆସୁଥିବା ଫାଙ୍କଟି ଘୋଡ଼ାଇ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ନିଜେ ଖରା କଷ୍ଟ ସହି ବାଟୋଇଟିକୁ ଆରାମ ଦେଲା । ହଂସର ସ୍ୱଭାବ ଯେତିକି ଭଲ, କୁଆର ସ୍ୱଭାବ ସେତିକି ଖରାପ । ହଂସର କାର୍ଯ୍ୟ ତାକୁ ଭଲ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । କୁଆର ମନରେ ଗୋଟାଏ ଦୁଷ୍ଟ ବୁଦ୍ଧି ଖେଳିଗଲା ।

ଆର ବିରି କିବ ନା ଡ଼ାଳ ଆଲିଙ୍ଗ୍ତା । ଆସିଆନଜ୍ ଟିକି ଶିକାରିଆ ତମର୍ତା କବାଲିଅ । ଶିକାରି ବେଲତେ ଗୁଆଗ୍ଡେ ଉଡ଼ିସୁନ୍ ଡୁଙ୍ଗ୍ସେରତେ । ଶିକାରି ବୁଲୁରାନ୍ ଯିମିତି ପୁରା ଚଲେଆନା । ବେଲାମିଞ୍ଜ୍ ଲଂଅଁ, ଜୟଜୁ ଅଂସ କଲେର ଡକସେରେ । ଅଂସତେ ଲଞ୍ଚରାଅଜ ତୁଂଞ୍ଜ୍ଅଁ । ସୁତୁକୁରିଞ୍ଜ୍ ଗାତାରେ ଆର ଜାଣି ଆରିମାନା । ଦୁଷ କିବ ଗୁଆଁଗ୍ ପଳ କୁଇଆନା ଅଂସ । ଗୁଆଁଗ୍ ସାଙ୍ଗେର ଜଳା ଆଇସେରାନ୍ଲେ ଅଂସଆ ନୁଇଁଣ୍ଡ ଆଇସେତାନ୍ ଜେନା । ଅଂସ ଟକାରେ ଡଣ୍ଡ କୁଇଆନା ।

ବାଗି ଲୁକକା ତୁଲଂ ନିକାବନ୍ଜବାସ ନିଷ୍ଟେ ଗମଟେ ସରବନାଶ ।

ସେ କ'ଣ କଲାନା ଡାଳ ଉପରେ ଥାଇ ଠିକ୍ ଶିକାରୀର ମୁହଁ ଉପରେ ହଗିଦେଲା । ଶିକାରୀଟିର ନିଦଭାଙ୍ଗିଗଲା ବେଳକୁ କୁଆଟି ପଳାଇ ଥିଲା । ସେ ଖୁବ୍ ଜୋର ରାଗିଗଲା । ଚାରିଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ହଂସଟିଏ ଡେଣା ମେଲାଇ ବସିଛି । ପ୍ରକୃତ ଘଟଣା ସେ ଜାଣି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଶିକାରୀ ଭାବିଲା ହଂସଟି ନିଶ୍ଚୟ ତା ପାଟିରେ ମଳତ୍ୟାଗ କରିଛି । ହଂସକୁ ଶାସ୍ତି ଦେବ ବୋଲି ନିଜ ପାଖରେ ଥିବା ଧନୁଶରକୁ ଧରିଲା । ହଂସକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ତୀର ମାରିଲା । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ହଂସଟି ମରି ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା । ଦୋଷ କଲା କୁଆ, ଦଣ୍ଡ ପାଇଲା ହଂସ । କୁଆ ସାଙ୍ଗରେ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ନଥିଲେ ହଂସର ଏ ଅବସ୍ଥା ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା । ହଂସଟି କୁସଙ୍ଗର ପରିଣାମ ଭୋଗ କଲା ।

ଦୁର୍ଜନ ସାଙ୍ଗେ କଲେବାସ, ନିଶ୍ଚେ ଘଟିବ ସର୍ବନାସ ।

ଲୁବଆ ପଳର (ଲୋଭର ପରିଣାମ)

ଏକୁଇଶି ରାଜମିଂଜା । ନିଜାରି ବଣତେ ମୁଇଁଣ୍ଟ ବୁଢ଼ା କିଳଗ୍ ରଏନମାନା । ଆର ବୁଡା ଇଆନ୍ ଏତେ ଆରିଦି କିକିବ୍ ଆରିମାନା । ଜିନ୍ତୁକନ୍ତେରକିତେ ଦବଡାଏସୁନ୍ ସସବ୍ ଆରିମମାନା । ଏତେ ଆର ତିଲାଜ୍ ରଏନମାନା । ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଆରା ଇଣିରା ପୁରା ବଳ କମେଆନା ଆଉ ମୁଇଁଣ୍ଟ ଜାଗାତେ ଡ଼କଆନ୍ଜ ରଏଆନା । ବିରିବାରାକ ପୁଶୁକିତେ ଜିଁଜିଁମ୍ତେ ଆର ଆଉ ଦବଡେ ଆରିମାନା । ଦିନମିଞ୍ କିଳଗ୍ଡେ ସୁନା କାଡୁ କୁଇଆନ୍ । ଡିଅର ସୁନା କୁଇଆନ୍ ସତ, ଏଲେ କିଳଗା ବିରି ଉପକାର ମିନା ? ସୁନାତେତ ଆର ଆଜିମ୍କେ ଜେନା କି ଆରତେ ଆସୁରେ ଜେନା । ବିଳଗ୍ ମନେ ମନେ ବାବେଅ । ନି ସୁନା କାଡୁବ ଆର ଶିକାର କିକିବ୍ ରିମିମା । ନିତେ ଆବ୍ଜୟଜ ମୁଇଁଣ୍ଟ ଲୁବି ଲୁକତେ ଆର ମାବ୍ବାଣାଏ । ଅଚତା ଆରତେ ଅବ୍ଗଜଜ ଆରା ଆଏଲା ଜିମିମେ ।

ବହୁତ ଦିନ ତଳର କଥା । ଘୋର ଜଙ୍ଗଲରେ ଗୋଟିଏ ବୁଢା ବାଘ ବାସ କରୁଥିଲା । ସେ ଏତେ ବୁଢା ହୋଇଯାଇଥିଲା ଯେ, ଆଉ ଶିକାର କରିପାରୁ ନଥିଲା । ପଶୁ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଗୋଡାଇ ମାରି ପାରୁନଥିଲା । ତେଣୁ ଭୋକ ଉପାସରେ ଦିନ କାଟୁଥିଲା । କ୍ରମେ କ୍ରମେ ତାର ଦେହ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇଗଲା ଓ ସେ ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ବସି ରହିଲା । କୌଣସି ପଶୁକୁ ଖାଇବା ପାଇଁ ଆଉ ଗୋଡେଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ଦିନେ ବାଘଟି ଗୋଟିଏ କଙ୍କଣ ପାଇଲା । ସୁନ୍ଦର ମୂଲ୍ୟବାନ ଅଳଙ୍କାର ପାଇଲା ସତ, ମାତ୍ର ବାଘର କ'ଣ ଉପକାର ହେବ ? ସୁନାକୁ ତ ସେ ଖାଇବ ନାହିଁ କି ପିନ୍ଧିବ ନାହିଁ । ବାଘ ମନେ ମନେ ଭାବିଲା, ଏଇ ସୁନାର କଙ୍କଣ ଦ୍ୱାରା ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଆହାର ପାଇବ । ଏହାକୁ ଦେଖାଇ ଗୋଟିଏ ଲୋଭୀ ଲୋକକୁ ଭୁଲାଇ ଆଣିବ । ପରେ ତାକୁ ମାରି ତାର ମାଂସ ଖାଇବି ।

ତାକୁରି ସୁନା କାଡୁରେତେ ଗଗଜ ପଙ୍କଡାକ୍ ତୁଲିବ ଅନ । ଆର ପଙ୍କଡାଗ୍ କୁଲଆ କଲେର ତକଆନ୍ଜ ଏରେ ସୁନା କାଡୁରେ ସବସେର । ଡାକ୍ତେ ପଙ୍କ ଅରେ ଇସେରାନା । ଯୁଦି ଏରେ ପଙ୍କରାତେ କେଇ ଡୁମୁଇନା ଇଜିଙ୍ଗ୍ଡ ଆଡ ଆରାରିରେ ଜେନା, ଆର ଆଡ ମୁକଲେ ଆରିମ୍ଡେ ଜେନା । ଇଜିଙ୍ଗ୍ଡ ତୁଲି ତୁଲିବ ମନା । କିଲଗ୍ଡେ ନିଜର ନକଆତେ କାଡୁରେ ସବ୍ସେକେ । ମୁଇଣ୍ଟ ସାଦୁ ବାବାଜୀ ଡେଗାନ୍ କଲେର ଡକସେରେ । ଏରେ ପଙ୍କଡାଗ୍ ଆକତା ଅଙ୍ଗରନ୍ମାନ୍ ଲୁକକିତେ ଡାକେଅଜ ଗାମ୍କେ କାକାକି ଗନାପେ । ନି ସୁନାକାଡୁ ଆପେଆ ଉପକାରତେ ଲାମାଗେନା । ଆଞ୍ଚାଁ ନି ବିରି ମିନା ? ଲୁକକି କିଲଗ୍ତେ ଜୟକିଜ ବିକଳରେ ଦବଡେସୁନ୍ ଡୁଙ୍ଗ୍କିକି । କେଇ ଏକେଚାବ ଆଡେଣ୍ଡେକି ।

ତା ପରେ ସୁନା କଙ୍କଣଟିକୁ ନେଇ ଗଡ଼ିଆ ପାଖକୁ ଗଲା । ଗଡ଼ିଆ କୂଳରେ ସେହି ଅଳଙ୍କାର ଧରି ଚୁପ୍ ଚାପ୍ ବସି ରହିଲା । ଗଡ଼ିଆଟି ପଙ୍କରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା । ଯଦି ସେ ପଙ୍କରେ କାହାରି ଗୋଡ଼ ଗଳିଯାଏ, ଆଉ ସେ କଦାପି ମୁକୁଳି ପାରିବ ନାହିଁ । ଗୋଡ଼ ତଳକୁ ତଳକୁ ପୋତି ହୋଇଯିବ । ବାଘଟି ନିଜ ପନ୍ଝାରେ ସୁନାର କଙ୍କଣଟିକୁ ଧରିଥାଏ । ଅନ୍ୟ ପନ୍ଝାରେ କୁଶ ଧରିଥାଏ । ଗୋଟିଏ ସାଧୁ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ପରି ନୀରବରେ ବସିଥାଏ । ଗଡ଼ିଆ ପାଖରେ ସେ ଯାଉଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଡାକି କହେ ଭାଇମାନେ ନେଇଯାଅ । ଏଇ ସୁନାର କଙ୍କଣଟି ତୁମ ଉପକାରରେ ଆସିବ । ମୋର ଏଇଟା କ'ଣ ହେବ । ବାଟୋଇମାନେ ବାଘକୁ ଦେଖି ବିକଳରେ ଦୌଡ଼ି ପଳାନ୍ତି । କେହି ପାଖକୁ ଆସନ୍ତି ନାହିଁ ।

ପିଲାଙ୍କ କଥା

ଅଚତା ଏରେ ଗଟାଙ୍ଗ୍‌ତେ ମୁଇଁଣ୍ଟ ତିମିଲାଜ୍ ବାମଣ ଅଙ୍ଗର୍‌ନମାନ୍ । କିଲଗ୍‌ଡେ ଆଇପାରିତା ଡକସେରେ । ବାମଣତେ ଜୟଜ ଲିଲିଆଜ ଡାକେଅ । ତିମିଲାଜ୍ ବାମଣ ନି ଜୟେ ଆମା ଦିରେ କେତେ ବଡ଼ିଆଁ ସୁନା କାଡୁ ଆଞ୍ଜ୍ ସବ୍‌ସେକେ । ନି ଆଞ୍ଜାଁ କିଚି ଦରକାର ଜେନା । ଆଞ୍ଜ୍‌ତ ବାବାଜୀ ଇଆନ୍‌ତେ । ଆମ୍ ନି କାଡୁରେ ଗନାଡ, ଆମା ଦରକାର ବଲତେ କାମ ଡିମିଞ୍ଜେଁ । ଏଲେ ବିଲଗ୍‌ତେ ବେତଂଆନ୍‌ଜ ଗାମ, ଆମ୍‌ତେ ଆଞ୍ଜ୍ ବିଶାସ କିକିବ୍ ଆମାରିମ୍‌ଡେ । ଆମ୍ ଜାତିରେ କିଲଗ୍ ମୁଣୁଷ ଆଏଲା ଡିଅ ମିବୁଜିକେ । ଆଞ୍ଜ୍ ଆମା ସାମୁମ୍‌ବ ଅନଲେ ଆଞ୍ଜ୍ ଆମା ବଞ୍ଚେକେ ଜେନା । ନି ଅଂଅଁଜ କିଲଗ୍ ଗାମ, ଏ ବଗବାନ । ଅକଲଙ୍ଗ୍ ଆଞ୍ଜ୍ ବୁଡା ଇଆନ୍‌ଜ ବଗବାନତେ ଡାକେକେ । ଡାକ୍‌ତେ ଚିଞ୍ଚଲେରେ ।

ଶେଷରେ ସେହିବାଟ ଦେଇ ଗୋଟିଏ ଗରିବ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯାଉଥିଲା । ବାଘଟି ଗଡ଼ିଆର ଆର କୂଳରେ ବସିଥାଏ । ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଦେଖି ପାଟି କରି ଡାକିଲା । ଗରିବ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅନାଇ ଦେଖିଲା, ସତକୁ ସତ ବାଘ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ସୁନାର କଙ୍କଣ ଧରିଛି । ଖରା ତେଜର୍ ଚିକ୍ ଚିକ୍ ମାରୁଛି । ମାତ୍ର ବାଘକୁ ଭୟକରି କହିଲା, ତୁମକୁ ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁ ନାହିଁ । ତୁମେ ଜାତିରେ ବାଘ । ମଣିଷ ମାଉଁସ ଖାଇବାକୁ ବହୁତ ଭଲପାଅ । ମୁଁ ତୁମ ପାଖକୁ ଗଲେ ବର୍ତ୍ତିବି ନାହିଁ, ମୋର ଜୀବନ ଯିବା ସାର ହେବ । ଏହା ଶୁଣି ବାଘ କହିଲା, ହେ ଭଗବାନ । ଏବେ ମୁଁ ବୁଢ଼ା ହୋଇ ଠାକୁରଙ୍କ ନାମ ଜପୁଛି । ପାଣିରେ ତର୍ପଣ କରୁଛି ।

ଆଞ୍ଜ୍ ଶପତ କିବ୍‌ଡେ ଆଞ୍ଜ ଆଉ ପୁଶୁ କନ୍ତେର୍‌କିତେ ଶିକାର କିକିବ୍ ଜେନା ? ଆମ୍‌ତେ ବିତେ ଅବ୍‌ଗଞ୍ଜମ୍ । କେବଳ ନିରାମିଶ ଜିମ୍‌କେ । ଆଞ୍ଜେ୍‌ତେ ମେବେତଂଆନ୍‌ଡ, ନିଡ କାଡୁରେ ଗନା । କିଲଗ୍ ପୁଣି ଗାମ, ଆଞ୍ଜ୍ ଇତର ପୁରାଣ ଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼େକେ । ଆଞ୍ଜ୍ କଂକେ ନି ଜୀବନତେ ପରକିତେ କିଚି ମିଡିଞ୍ଜ୍‌ଲେ ବଗବାନ କୁସି ମିନା । ଆଞ୍ଜାଁ ଜୀବନଞ୍ଜ୍‌ଡେ ଦନ୍ୟ ମିନା । ପରଆ ଉପକାର କିବଲେ ଆଞ୍ଜ୍ ସରଗବ ଅନା । ନି ସୁବୁଏତେ ଆଞ୍ଜ୍ ଆମ୍‌ତେ କାଡୁରେ ଡିଡିଞ୍ଜ୍‌ତେ ଚାଏଁକେ । ତାଲେ ଆଞ୍ଜାଁ ପାପତା ହଶର ସୁଚି ଇନା ଆଉ ଆଞ୍ଜ୍ ସରଗବ ଅନା । ସଦାବେଲେ ସତ ଗାତା ନେଗାତାଏ ଏରେ ଦରମ ଗାତା । ନି ଗାତା ଆଞ୍ଜ୍ ପୁରାଣ ଶାସ୍ତ୍ର ପଡେଅଜ କଂସେକେ । ଆଞ୍ଜାଁ ଗାତାଞ୍ଜତେ ବିଶାସ କିବେଜ ନିବ ଉଆ ।

ଦେଖ, ମୁଁ କୁଶ ଧରି ଭଗବାନଙ୍କ ନାମ ଜପୁଛି । ମୁଁ ଆଉ ପଶୁ ପକ୍ଷୀଙ୍କୁ ମାରୁନାହିଁ । ତୁମକୁ କାହିଁକି ମାରିବି ? ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମିଷ ଖାଉନାହିଁ । କେବଳ ନିରାମିଷ ଖାଦ୍ୟ ଖାଉଛି । ତୁମେ ନିର୍ଭୟରେ ମୋ ପାଖକୁ ଆସି ଏହି କଙ୍କଣଟିକୁ ନେଇଯାଅ । ବାଘ ପୁଣି କହିଲା, ମୁଁ ଏବେ ପୁରାଣ ଶାସ୍ତ୍ର ପଢୁଛି । ମୁଁ ଜାଣୁଚି ଏ ଜୀବନରେ ପରକୁ କିଛି ଦାନ କଲେ ଭଗବାନ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବେ । ମୋ ଜୀବନ ଧନ୍ୟ ହେବ । ପର ଉପକାର କଲେ ମୁଁ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଯିବି । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୁଁ ତୁମକୁ ଏହି କଙ୍କଣଟି ଦାନ କରିବାକୁ ଚାହେଁ । ତାହାହେଲେ ମୁଁ ମୋର ପାପର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ କରିବି ଓ ସ୍ୱର୍ଗଧାମକୁ ଯିବି । ସର୍ବଦା ସତ୍ୟ କଥା କହିବା ପରମ ଧର୍ମ । ଏକଥା ମୁଁ ପୁରାଣ ଶାସ୍ତ୍ର ପଢି ଜାଣିଛି । ମୋ କଥାରେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ଏଠାକୁ ଆସ ।

ବାମଣରେ ଅନାରି ନାରି ବୁଲି ବାବେନମାନ୍ କାଲେ କିଲଗ୍ ଆରା ଆଲିଙ୍ଗ୍‌ବ ଡେମେଗେ ଏରେବି ବେତଂନମାନ୍ । କିଲଗ୍‌ଡେ ପୁଣିଞ୍ଜି ବେଜ୍‌ଗାମ, ବାମଣ ଆଞ୍ଜ୍‌ତେ ମେବେତଂଡେ ଆଞ୍ଜ୍‌ତେ ଜଏ । ଆଞ୍ଜ୍ ବୁଡା ଇଆନ୍‌ତେ । ଡାଜିଙ୍ଗ୍ ଆମା ରିମ୍‌ଡେ । ତଂଅଁନ୍ ଆମା ରିମ୍‌ଡେ । ଆଞ୍ଜା ଦାନ୍ତଞ୍ଜ୍‌ଡେକି ସାନରେଞ୍ଜ୍ ଅଲଗାନ୍‌ତେ । ଏକଲଙ୍ଗ୍ ଆଞ୍ଜାଁ ଗାତାଞ୍ଜ୍‌ତେ ବିଶାସ କିବେଜ ନିବ ଉଆ । ଆମ ମିନକ୍ ଡିଅ ଲୁକ । ନି ଡଡାରା ଡାକ୍ କୁଟିଜ୍ ଆସିକେ । ଆମ ଡାକ୍‌ତେ ଡୁଇନା ବିରି ନିତା ମେଡେନଜ ଆଞ୍ଜ୍ ଆମ୍‌ତେ ନି ସୁନା କାଡୁରେ ଡିଞ୍ଜୁଁମ୍ । ଅଚତା ତିମିଲାଜ୍ ବାମଣରେ କିଲଗା ଗାତାରତେ ବିଶାସ କିବ । ଆର ମନେ ମନେ ବାବେଅ କିଲକ୍‌ତ ତଙ୍ଗନ୍ ଆରିମ୍‌ଡେ । ବିତଂଆଁ ବିତେ ?

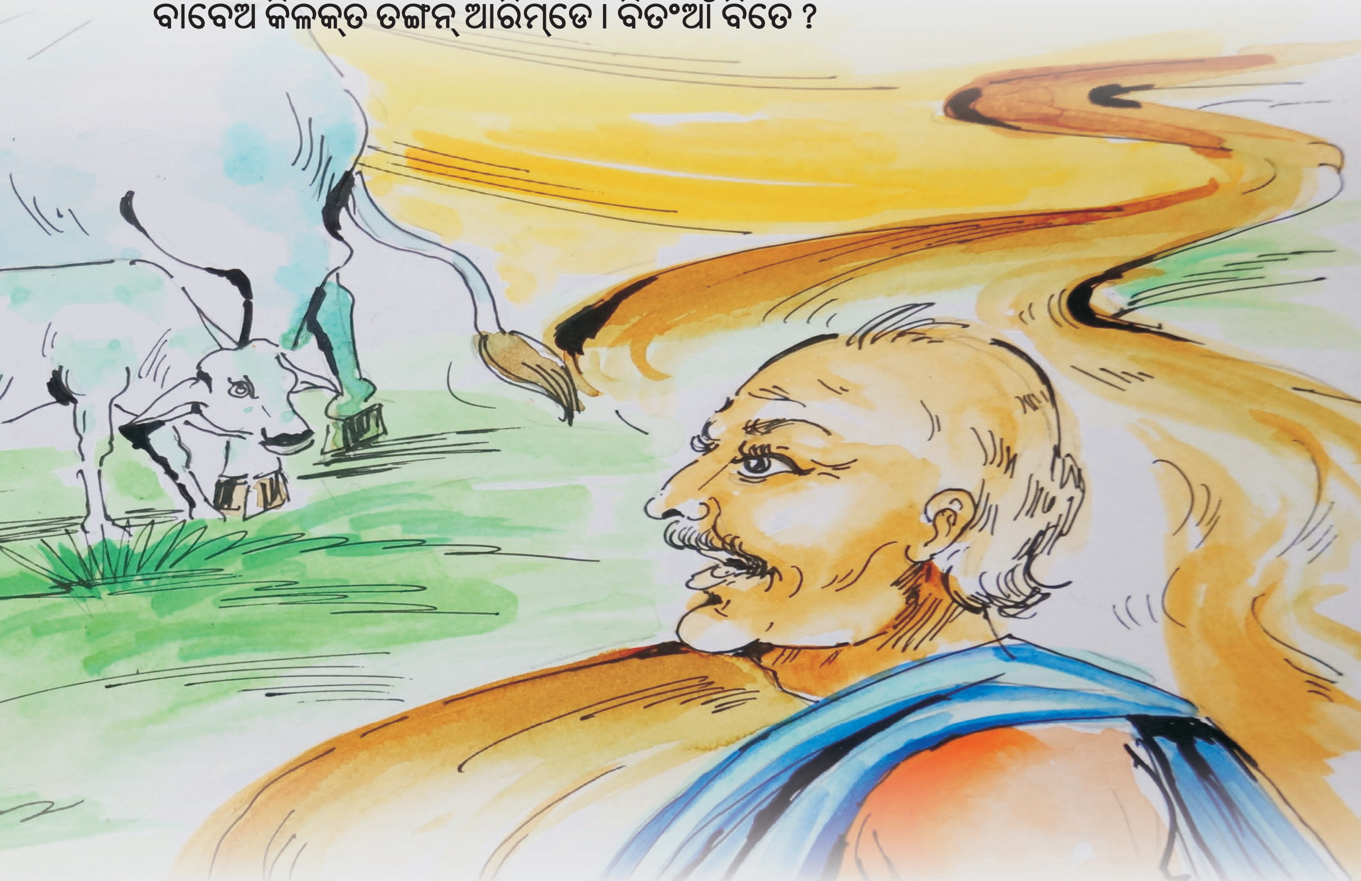

ବାଘଟି ପୁଣି କହିଲା, ଗୋସାଇଁ ମତେ ଡର ନାହିଁ ମତେ ଦେଖ, ମୁଁ ବୁଢା ହୋଇଗଲାଣି । ଚାଲିପାରୁ ନାହିଁ । ଉଠିପାରୁ ନାହିଁ । ମୋ ଦାନ୍ତ ସବୁ ପଡ଼ିଗଲାଣି । ମୋର ପନ୍‌ଝା ଦୁର୍ବଳ ହୋଇଗଲାଣି । ମୁଁ ତୁମର କିଛି କରି ପାରିବି ନାହିଁ । ଏଥର ମୋ କଥାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ଏଠାକୁ ଆସ । ତୁମେ ଜଣେ ଉତ୍ତମ ଲୋକ ଅଟ । ଏହି ଗଡ଼ିଆରେ ପାଣି କମ୍ । ତୁମେ ପାଣି ଭିତରେ ପଶି ଏ କୂଳକୁ ଚାଲି ଆସିଲେ ମୁଁ ତୁମକୁ ଏହି ସୁନାର କଙ୍କଣଟିକୁ ଦାନ କରିବି । ଶେଷରେ ଗରିବ ବ୍ରାହ୍ମଣଟି ବାଘ କଥାରେ ବିଶ୍ୱାସ କଲା । ସେ ମନେ ମନେ ଭାବିଲା ବାଘ ତ ଉଠିପାରୁ ନାହିଁ । ଭୟ କଣ ?

କିଲଗ୍‌ଡେ ଜିମିତେ ଏଲେ ଆଞ୍ଜ୍‌ତେ ଏରେ କାଡୁରେ ଡିମିଞ୍ଜେଁ । କାଡୁରେ କୁୟାନ୍‌ଜ ଆଞ୍ଜ୍ ଦନୀ ଇନା । ଆଉ ଆଞ୍ଜାଁ । କିଚି ଅସୁବିଦା ଆଇରେ ଜେନା । ନି ବାବେଅଜ ଡାକ୍ ଆସିକେ ଡଡାବ ଡୁଇରାନ୍ । ଆରା ଇଜିଙ୍ଗ୍‌ଡ ଡୁଇରାନ୍ । ଆର ଅଚେତ୍ ଇଆନ୍‌ଜ କେବଲ ବଗବାନତେ ଡାକେଅ । କିଲଗ୍ ଜାଣିକଂଅଁ ବାମଣରେ ଆଉ ଡୁଡୁଙ୍ଗ୍ ଆରିମ୍‌ଡେ ଜେନା । ଆରତେ ଲକ୍ୟ କିବଜ ଗାମ ବାମଣ କୁଟିଜ୍ ଆସି । ଆଞ୍ଜ୍ ଆମ୍‌ତେ ଅନଜ ପଙ୍କଡାକ୍‌ତା ବଞ୍ଚାଏନମ୍ । କିଚି ଚିନ୍ତା ମିକିବର । ନୁଇଁଣ୍ଡ ଗାମଜ ଲୁବି ବାମଣଆବ କଡେଗେୟ । ଆରା ତୁଟିରତେ ଦାନ୍ତବ କାଣା କୁକିବ । ଆର କଗଜ, ଅଚତା ଆରତେ ଡିଗାର୍‌ସୁନ୍ । ବାଏବ ଅରେନ । ଏରେଦିନରା କିଲଗ୍ ପେଟପୁରା ମୁଣୁଷ ଆଏଲା ଜିମ ।

ଲୁବ ଇକିବର ନାଲେ ମରଣ ଯିମିତି ଏଲେବି ।

ବାଘଟି ନିଶ୍ଚୟ ମତେ ସେଇ କଙ୍କଣଟିକୁ ଦେବ । କଙ୍କଣଟି ପାଇଲେ ମୁଁ ଧନୀ ହୋଇଯିବି । ଆଉ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ମୋର ରହିବ ନାହିଁ । ଏହା ଭାବି ସେ ଗଡ଼ିଆ ଭିତରେ ପଶିଲା । ସେ ମଝି ଗଡ଼ିଆରେ ଆଉ ଚାଲି ପାରିଲାନାହିଁ । ପଙ୍କରେ ତାର ଗୋଡ଼ ପଶିଗଲା । ସେ ହତାଶ ହୋଇ କେବଳ ଭଗବାନଙ୍କୁ ମନେ ମନେ ଡାକିଲା । ବାଘଟି ଜାଣିପାରିଲା ଯେ ବାଟୋଇ ବ୍ରାହ୍ମଣଟି ଆଉ ଯାଇ ପାରିବନାହିଁ । ସେ ତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କହିଲା ଗୋସେଇଁ ଟିକେ ଅପେକ୍ଷାକର । ମୁଁ ତୁମକୁ ଯାଇ ପଙ୍କରୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବି । କିଛି ଚିନ୍ତା କରନାହିଁ । ଏହା କହି ବାଘଟି ଲୋଭୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଉପରକୁ କୁଦି ପଡ଼ିଲା । ତା ତଣ୍ଟିକୁ ଦାନ୍ତରେ କଣା କରିଦେଲା । ସେ ମରିଗଲା ପରେ, ତାକୁ ଘୋଷାରି କୂଳକୁ ନେଇ ଆସିଲା । ସେଦିନ ବାଘ ପେଟପୁରାଇ ମଣିଷ ମାଉଁସ ଖାଇଲା ।

ଲୋଭ କରିବା ମହାପାପ, ଲୋଭ କଲେ ମୃତ୍ୟୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ ।

ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡେମୀ
ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ,
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର